

ČEŠI

1968

JAK DUBČEK V MOSKVĚ KAPITULOVAL

Mladá fronta

 Edice

KOSATÍK
JERIE

Svoboda

Husák

Kolder

Biřák

Smrkovský

Černík

Dubček

ОКУПАНТИ
ИДИТЕ
ДАМОЙ!

Zapřáhnete
a zvore

SOVĚTSKÉ AUTOMATY
VÁS OBSLOUŽÍ RYCHLE A BEZ

ОКУПАНТИ
ВЕН!

Rudí
Bratři
VRAŤTE SE
DO SVÝCH
REZERVACÍ

DUBČEK!

Vinnelou

IGNORUJTE AGR

TAK DLOUHO JSME
PROHLUBOVALI
NAŠE PŘÁTELSTVÍ,
AŽ JSME NA DNĚ!

LENINE,
BREŽ
ZB

PROSEROU TO!

ČEŠI

1968

JAK DUBČEK V MOSKVĚ KAPITULOVAL

Text Pavel Kosatík
Výtvarné zpracování Karel Jerie

MLADÁ FRONTA

 Edice

Svobodo, Dubčeku, Čermíku!
Teď zase věřte Vy nám!
KAPITULOVAT NELZE!!!

Prolog

Ludvík Svoboda
československý prezident

Milan Klusák
prezidentův zeť,
donesávna čs. vyslanec při OSN

Stěpan Vasiljevič Červoněnko
velvyslanec Sovětského svazu

Královská zahrada Pražského hradu,
rezidence čs. prezidenta

... ALE SOUDRUH PREZIDENT UŽ SPI.

TAK HO VZBUĎTE!

SODRUH MARŠÁL VYŘIZUJE POZDRAVY
SODRUHU GENERÁLPREZIDENTU JMÉNEM
VŠEHO SOVĚTSKÉHO LIDU.

UDĚLA' ČESKOSLOVENSKÁ' ARMAÁDA, CO JE TŘEBA' ?

CO?

VŠICHNI JSME PŘECI SKLÁDALI SLIB VĚRNOSTI
NEJEN REPUBLICE, ALE I SOVĚTSKÉMU SVAZU.

BYLS NA DUKLE ? NEBYL.
JÁ TAM BYL.

A VIŠ, CO JSEM VIDĚL ?

KREV! POTOKY KRVE.

NIKDO Z VÁS NEVIDĚL TĚČT
TOLIK KRVE JAKO JÁ.
ZASTAVIL JI
SOVĚTSKÝ SVAZ.

BEZ NĚJ BYCHOM
NEBYLI NAŽIVU.

TO JE ANTONOV DVACET ČTYŘI!

TY, TY, ANI TY!

CCRRRR

SLYŠÍM? ANO, UŽ MI TO ŘEKLI. JE U MĚ SOVĚTSKÝ VELVYSLANEC.

JE NEJVYŠŠÍ ČAS, TOVARYŠ GENĚRAL.

JÁ NEUSTOUPÍM !!

ROZUMÍM.

JEDU K VÁM, SOUDRUHU SMRKOVSKÝ!

VŠEČNO JE PŘIPRAVENO. MŮŽEME VRÁZIT.

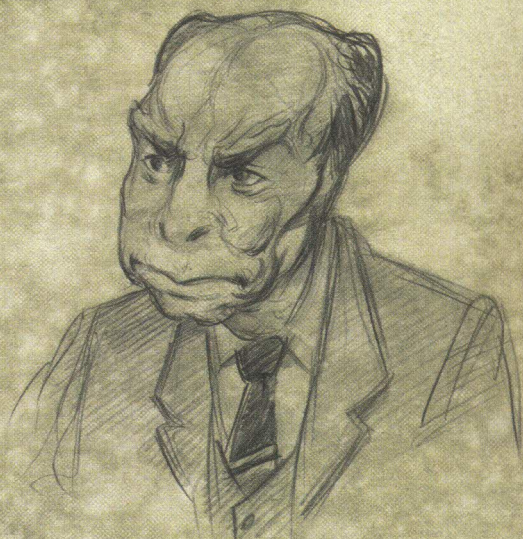
В П Р Р О О У У М М М

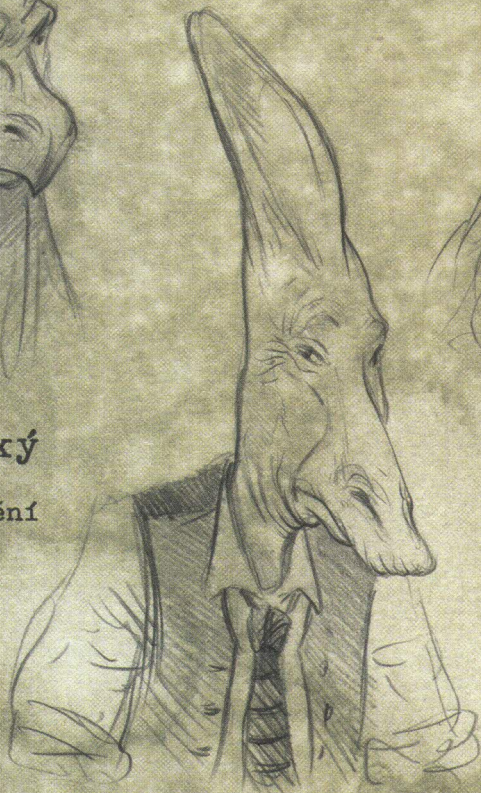
Praha

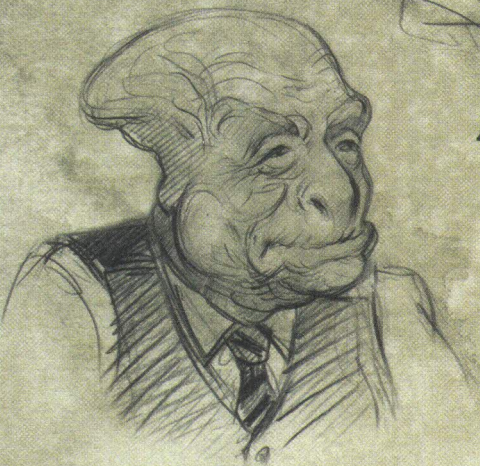
Josef Smrkovský
předseda
Národního shromáždění

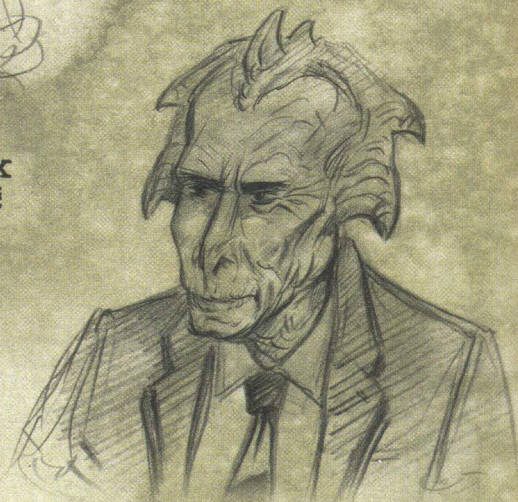
Oldřich Černík
předseda vlády

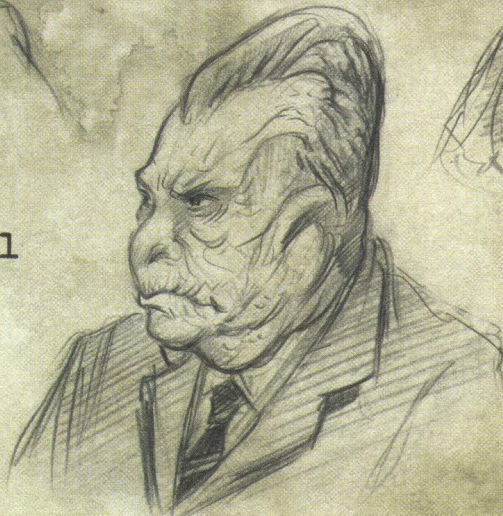
Alexander Dubček
první tajemník ÚV KSČ

František Kriegel
člen předsednictva
ÚV KSČ

Vasil Biľak
člen předsednictva
ÚV KSČ

Drahomír Kolder
člen předsednictva
ÚV KSČ

Mezitím probíhá diskuse o chystaném mimořádném sjezdu strany.

JÁ SE STANOVISKEM NESOUHLAŠÍM, TAKHLE SI V PŘEDSEDNICTVU
NEBUDEME ROZUMĚT NIKDY...

budova ÚV KSČ

ZROYNA JSEM TELEFONOVAL
S MINISTREM OBRANY. JSOU TADY.

TO JE KONEC.

TICHO! DNES PO PŮLNOCI NAŠ ZAČÍNÁJÍ OBSAZOVAT CIZÍ VOJSKA!!

PŘEKROČILA NAŠE HRANICE NA ČÍNOVCI, NA SLOVENSKU
VE VYŠNĚM NĚMECKÉM A NA MNOHA DALŠÍCH MÍSTĚCH.

KDO TO JE ?

KOLIK ?

SOVĚTSKÝ PŘIDĚLENEC MI OZNÁMIL, ŽE ÚTOK VEDOU VOJSKA PĚTI ZEMÍ.
SOVĚTSKÉHO SVAZU, MAĎARSKA, POLSKA, BULHARSKA A VÝCHODNÍHO NĚMECKA.

ODPOR NENÍ MOŽNÝ.

MINISTR OBRANY BYL PO TOM,
CO MI TO OZNÁMIL, ZATČEN.

JDOU PRÝ POTLAČIT KONTRAREVOLUCI.

PANE BOŽE, TOHLE UDĚLALI MNĚ...
ZA TO, ŽE CELÝ ŽIVOT...

JE TO ZRADA SOCIALISMU. ZRADA NÁRODA!

CO SE NA MĚ DÍVÁTE? JÁ JE NEPOZVAL.

JÁ TAKY NE.

SOUDRUH BREŽŇEV TI NAPSAL DOPIS.
VYTKL TI TAM, ŽE NEDODRŽUJES DOHODY
Z ČERNÉ NAD TISOU. NERĚKLS NĀM TO!

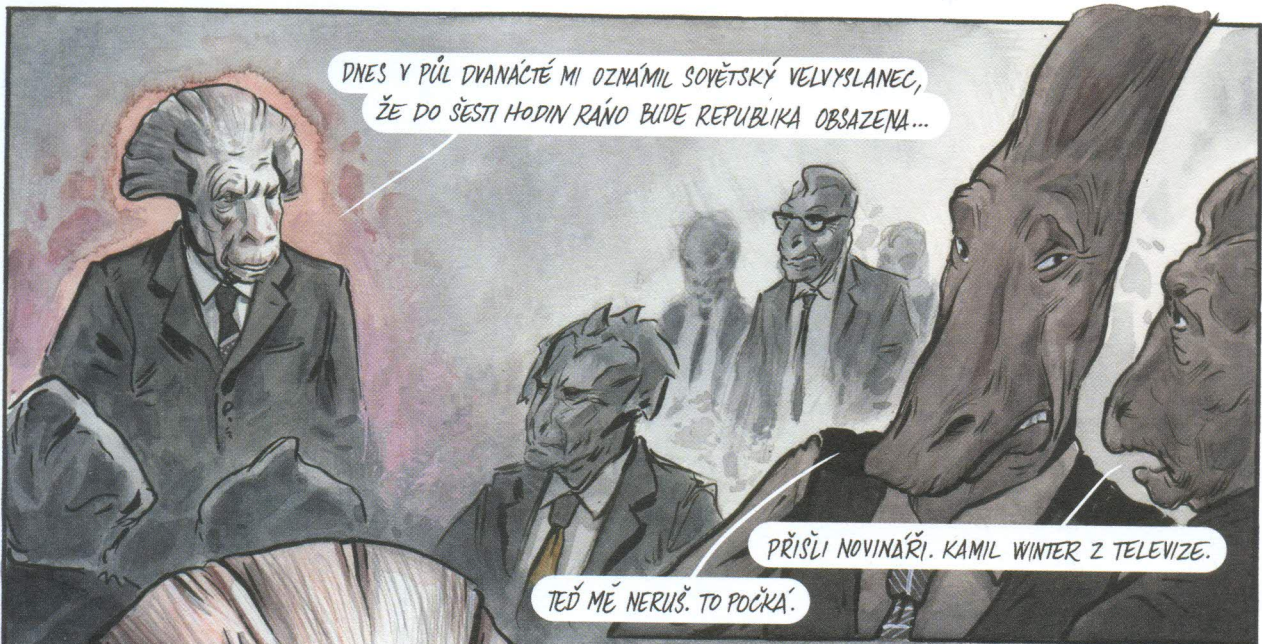
PROHLÁŠUJU, ŽE JSEM O TOM
NEBYL INFORMOVÁN.
NIKDO Z NÁS?

TO NENÍ PRAVDA ???

MUSÍME DOMLUVIT DALŠÍ POSTUP. ZŮSTANE TU JEN PŘEDSEPNICTVO, SEKRETARIÁT A TAJEMNÍCI!

VÍ O TOM PREZIDENT?

VOLAL JSEM MU. JE NA CESTĚ SEM.

DNES V PŮL DVANÁCTÉ MI OZNAMIL SOVĚTSKÝ VELVYSLANEC,
ŽE DO ŠESTI HODIN RAŇO BUDE REPUBLIKA OBSAZENA...

PŘIŠLI NOVINÁŘI. KAMIL WINTER Z TELEVIZE.

TEĎ MĚ NERUŠ. TO POČKÁ.

ŘEKL JSEM MU, ŽE JSEM SI OHROŽENÍ SOCIALISMU U NÁS VĚDOM,
ALE ŽE JSEM DOUFAL, ŽE TO PŮJDE VYŘÍDIT BEZ VOJSKA.
NA TO ČERVONĚNKO ŘEKL, ŽE SE TEŽ DOMNÍVAL, ŽE TO PŮJDE.
SITUACE SE OVŠEM VYVINULA JINAK A VOJSKO JE TU.

TEĎ JDE O NÁROD. NESMÍ DOJÍT KE KRVEPROLITÍ.

DOPORUČUJI, ABY VŠICHNI Z NÁS ZŮSTALI NA SVÝCH MÍSTĚCH.

JSMĚ TO MY, KDO NESE ODPOVĚDNOST.
OPUSTÍME-LI SVÉ POSTY, MŮŽE DOJÍT
K NEJHORŠÍMU.

CO ŘEKNEME LIDEM?

ZÁKLAD JE V JEDNOTĚ.

ZAŘÍDÍME V ROZHŁASE, TELEVIZI
A ČETCE, ABY PŘIJÍMALI ZPRÁVY
JENOM OD PŘEDSEDNICTVA
JAKO CELKU.

NAVHRUJU JEN KRÁTKOU ZPRÁVU. O TOM, ŽE ARMAĎA JE PARALYZOVANÁ, VOJENSKÝ ODPOR NEMÁ SMYSL A NIKDO Z NAŠ O VSTUPU PŘEDEM NEVĚDĚL A VOJÁKY NEPOZVAL.

JAKÝ TO MÁ SMYSL? CHCEME LIDI UKLIDNIT, NE? K'DYŽ TAM DAŤME, ŽE JSME VOJŠKA NEPOZVALI, POSTAVÍ SE NA ODPOR.

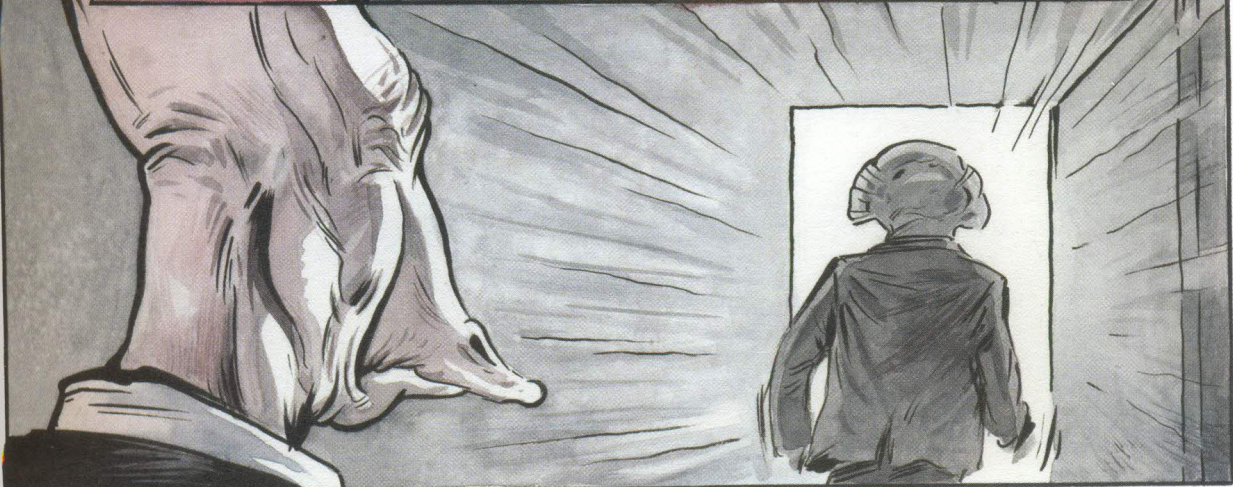
JE TO V ROZPORU S CHARTOU OSN. K TOMU NEJDE MLČET. K'DYŽ NAŠ DRUŽÍ OBSAZUJÍ, COPAK PROTI TOMU NEMŮŽEME ANI PROTESTOVAT?

NEPOUŽÍVEJME SILNÁ SLOVA. MÁME ODPOVĚDNOST ZA TO, ABY NETEKLA KREV NAŠICH LIDÍ.

ŘEKL JSEM VŠE, CO BYLO TŘEBA.
TEĎ UŽ JE TO NA VÁS.

BUDTE SILNÍ.

MUSÍME TO UZAVŘÍT.
ROZHLAS VYSÍLÁ JEN DO DVOU.

DEJ HLASOVAT.

JÁ SE BOJÍM.

KDYŽ NENÍ JEDNOTA,
MUSÍŠ DÁT HLASOVAT.

MÁM STRACH!

NENÍ JINÁ MOŽNOST.
MUSÍŠ.

PROČ TAM DÁVÁTE, ŽE JSME O NIČEM PŘEDEM NEVĚDĚLI? JE TO DŮLEŽITÉ JENOM Z HLEDISKA NAŠEHO NÁRODA.
Z POHLEDU MEZINÁRODNÍHO KOMUNISTICKÉHO Hnutí JE TO JEDNO!

MUSÍ TAM BÝT, ŽE PROTESTUJEME.

NEDÁVEJTE TO TAM. ÚSTŘEDNÍ VÝBOR
NA TO DOPLATÍ.

ALE VŽDYT JE TO PRAVDA!

JE TO ZNÁSILNĚNÍ NAŠÍ SUVERENITY.

JAKÁ SUVERENITA? JSME V BLOKU SE SOVĚTSKÝM SVAZEM, NEBO NE?

SUVERENITA ?? U NÁS?

PANE BOŽE!

SODRUIZI, JÁ VÁS PROŠÍM, FAKT VÁS PROŠÍM,
ABY TO TAM NEBYLO!

DEJ HLASOVAT!

KDO Z PŘEDSEDNICTVA JE PRO NAVRŽENÉ USTANOVENÍ, KTERÉ ODMÍTÁ OKUPACI?

SEDM JE PRO.

ČTYŘI PROTI.

USNESENÍ JE SCHVÁLENO.

VŮBEC NETUŠÍTE, JAKÉ
TO BUDE MÍT NÁŠLEDKY.

ZEŠÍLELI!

TO JE ŠÍLENSTVÍ, JÍT PROTI
SOVĚTSKÉMU SVAZU.

NEMAJÍ ŠANCI.

ZAŠLI DALEKO.

DEJ TO ČETCE.

ANO, SOUDRUHU SMRKOVSÝ.

Všemu lidu Československé socialistické republiky

Včera, dne 20. 8. 1968, kolem 23. hod. večer překročila vojska Sovětského svazu, Polské lidové republiky, Německé demokratické republiky, Maďarské lidové republiky a Bulharské lidové republiky státní hranice Československé socialistické republiky. Stalo se tak bez vědomí presidenta republiky, předsedy Národního shromáždění, předsedy vlády i prvního tajemníka ÚV KSČ a těchto orgánů. V těchto hodinách zasedalo předsednictvo ÚV KSČ a zabývalo se přípravou XIV. sjezdu strany. Předsednictvo ÚV KSČ vyzývá všechny občany naší republiky, aby zachovali klid a nekladli postupujícím vojskům odpor.

Proto ani naše armáda, Bezpečnost a Lidové milice nedostaly rozkaz k obraně země. Předsednictvo ÚV KSČ považuje tento akt za odporující nejenom všem zásadám vztahu mezi socialistickými státy, ale za popření základních norem mezinárodního práva.

Všichni vedoucí funkcionáři státu, KSČ i Národní fronty zůstávají ve svých funkcích, do nichž byli jako představitelé lidu a členů svých organizací zvoleni podle zákonů a jiných norem, platných v Československé socialistické republice. Ústavními činiteli je okamžitě svoláváno zasedání Národního shromáždění, vlády republiky, předsednictvo ústředního výboru KSČ svolává plénum ÚV KSČ k projednání vzniklé situace.

21. 8. 1968

Předsednictvo ÚV KSČ

ANNO, JSI TO TY? SLYŠÍŠ MĚ...

TY UŽ TO VIŠ... A JAK JE V BRATISLAVĚ? DOBRĚ.
KLUCI JSOU V POŘÁDKU? A STARÁ MAMA?

DOBRĚ.

ANNO, POSLOUCHEJ. MOŽNÁ SE TEĎ PÁR DNI'
NEUVIDÍME...

ANO, DÁM POZOR, ALE HLAVNĚ TY SE OPATRUJ.

BOZKÁVAM ŤA. ANO. ANO. MĚJ SE DOBRĚ.

TAK CO?

V BRATISLAVĚ
UŽ JSOU TAKY.

DÁŠ SI ?

NE, DÍKY. VÍŠ, ŽE NEKOUŘÍM.

CO BUDE DÁL ?

SLOŽÍM FUNKCI.

MUSÍM ODEJÍT. VZDÁM SE JIM. ALE VY MUSÍTE ZŮSTAT NA SVÝCH MÍSTECH. TAK ZA HODINU ZA DVĚ PŘIJEDE NĚJAKÝ RUSKÝ DŮSTOJNÍK A ŘEKNE, ŽE NÁS ZATÝKA.

STEJNĚ JAKO TO ŘEKLI NAGYOVI V MAĎARSKU.

KDYŽ JSI PŘEDTÍM ŘÍKAL, ŽE SE BOJÍŠ, TOS NEMYSLEL VÁŽNĚ, ŽE NE ?

BAĽ JSEM SE, ŽE NÁS INDRA S BILÁKEM PŘEHLASUJOU.

COTY? MAŠ STRACH ?

BAĽ JSEM SE PŘESTAL V PADESÁTEJCH LETECH.

ŘEKNI MU O DOUBKOVI...

JÁ VI'M, KDO BYL DOUBEK.

ALE NEZÁŽILS HO? NA SLOVENSKU JSTE NEMĚLI DOUBKA.

ZATKLI MĚ V BRĚZNU JEDENAPADESÁT U NAŠ DOMA V MOLOCHOVĚ.
ODVEZLI MĚ DO RUZYNĚ, ZAČLY VÝSLECHY...

DOUBEK BYL VYŠETŘOVATEL, KTEREJ TO CELÝ ŘÍDIL.
ZLOMIL MI ŠEST ŽEBER. PŘIŠLO SE NA TO, AŽ KDYŽ
MĚ PUSTLI. NIČ JSEM NEPŘIZNAL, DÍKY TOMU
MĚ NEODSODILU SE SLÁNSKÝM..

JEDNOU ZASE STOJÍM ŠESTNÁCT HODIN U ZDI,
NOHY OTEKLÝ JAK BALÓNY.

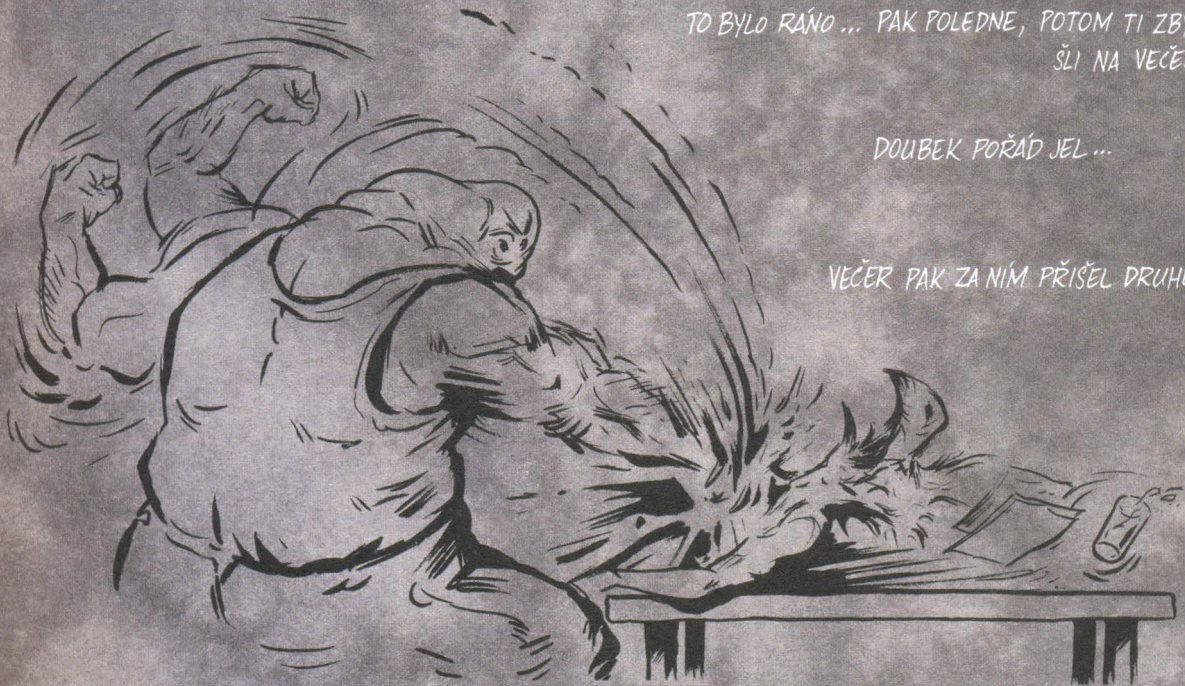
ON PŘIJDE, POLOŽÍ SI MĚ NA STŮL A ZAČNE MLÁTIT.

TO BYLO RÁNO ... PAK POLEDNE, POTOM TI ZBYLI
ŠLI NA VECĚŘI.

DOUBEK POŘÁD JEL ...

VECĚR PAK ZA NÍM PŘIŠEL DRUHEJ.

STÍM MĚ DOUBEK VŽDYCKY VZAL, ROZHOU PAL A PAK MĚ HODILI O ZEĎ.

UŽ JSEM NEMOHL, TAK JSEM SE DOUBKA JEDNOU ZEPTAL:

CO CHCETE?
K ČEMU SE MÁM PŘIZNAT?

TO JE JEDNO.

UDĚLÁM Z TEBE ŠILENÝ ZVÍŘE.
A PAK NA SEBE ŘEKNEŠ,
JEDNO CO.

ROZUMÍŠ?

JÁ JSEM TADY PROTO,
ABYS NÁM ŘEK JEDNO CO?

NEBOJÍM SE!

NEJSME VOJÁCI. KDYŽ COKOLIV UDĚLÁME, ŘEKNOU, ŽE TO BYLA TA KONTRAREVOLUCE, KVŮLI KTERÉ PŘIŠLI. A POSADÍ SEM MÍSTO NAŠ KOLABORANTY.

VYSPĚTE SE! POTOM NA TO NEBUDE ČAS.

JDU NA VLÁDU.

JOSEFE? CO JSME UDĚLALI BLBĚ?

BLBĚ JSME JIM TO VYSVĚTLOVALI.
A NEROZUMĚLI JSME VLASTNÍM LIDEM.

NEJSME LIDI. JSME KOMUNISTI!
NEJSME PRO VŠECHNY, JENOM
SAMI PRO SEBE.

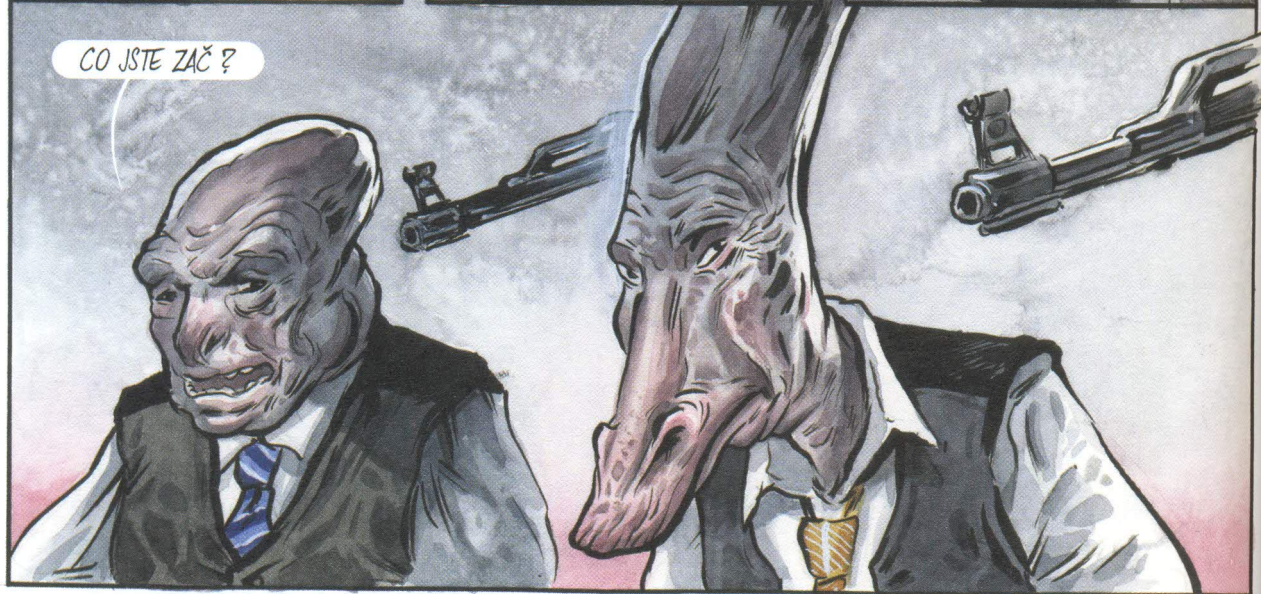
CHRR
CHRR

ALE NE DOST, PODLE NICH. TAK SI JDOU PRO NAŠ.

před budovou úV KSČ

SOLDRUIZI, SOVĚTSKÁ ARMÁDA VÁS PŘEBÍRÁ POD SVOU OCHRANU.

BUDU ČÍST VAŠE JMÉNA.

PROSÍM KAŽDÉHO Z VÁS, ABY, JAKMILE USLYŠÍ SVÉ JMÉNO, VSTAL A ŘEKL HLASITĚ: ZDE.

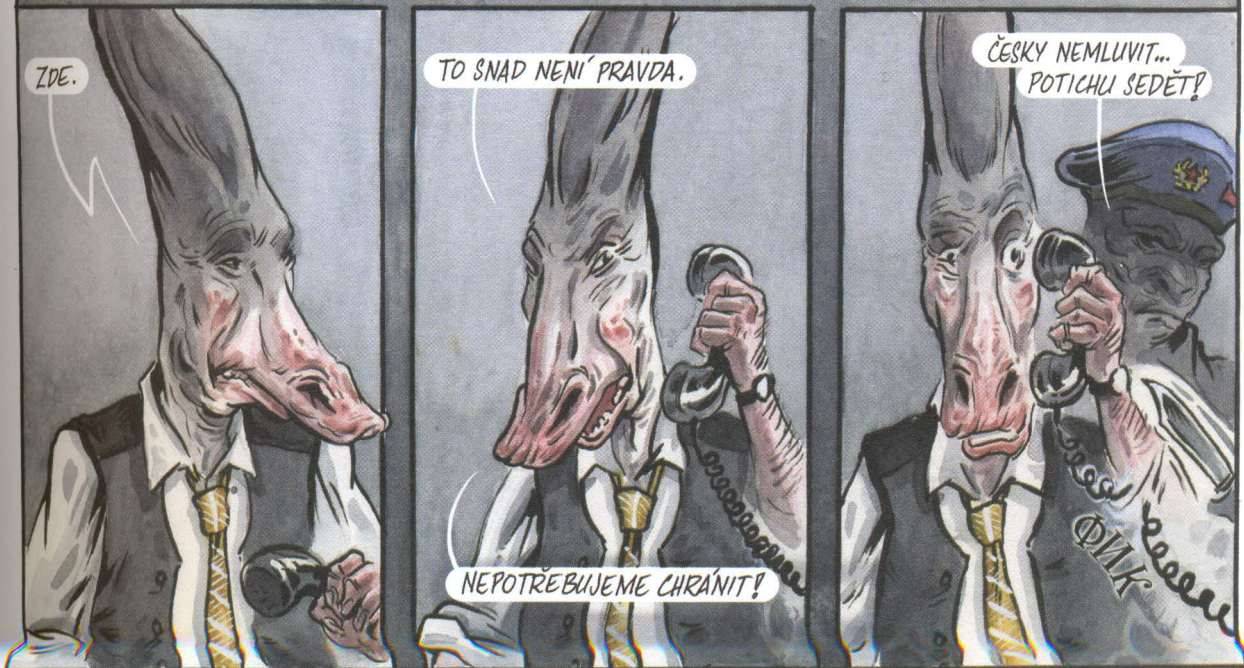
DUBČEK, ALEXANDER...

ZDE.

TO SNAD NENÍ PRAVDA.

NEPOTŘEBUJEME CHRÁNIT!

ČESKY NEMLUVIT...
POTICHU SEDĚT!

POMŮŽEME VÁM POTLAČIT KONTRAREVOLUCI.

TADY ŽÁDNÁ KONTRAREVOLUCE NENÍ.

KDO TO TEDY STRĚLÍ, KDYŽ SE TU NIC NEDĚJE?

NEJSPIŠ VAŠI VOJÁCI!

NAŠI VOJÁCI MAJÍ PŘÍKAZ STRĚLET JEN V SEBEOBRANĚ.

SEDNĚTE SI. UKLIDNĚTE SE.

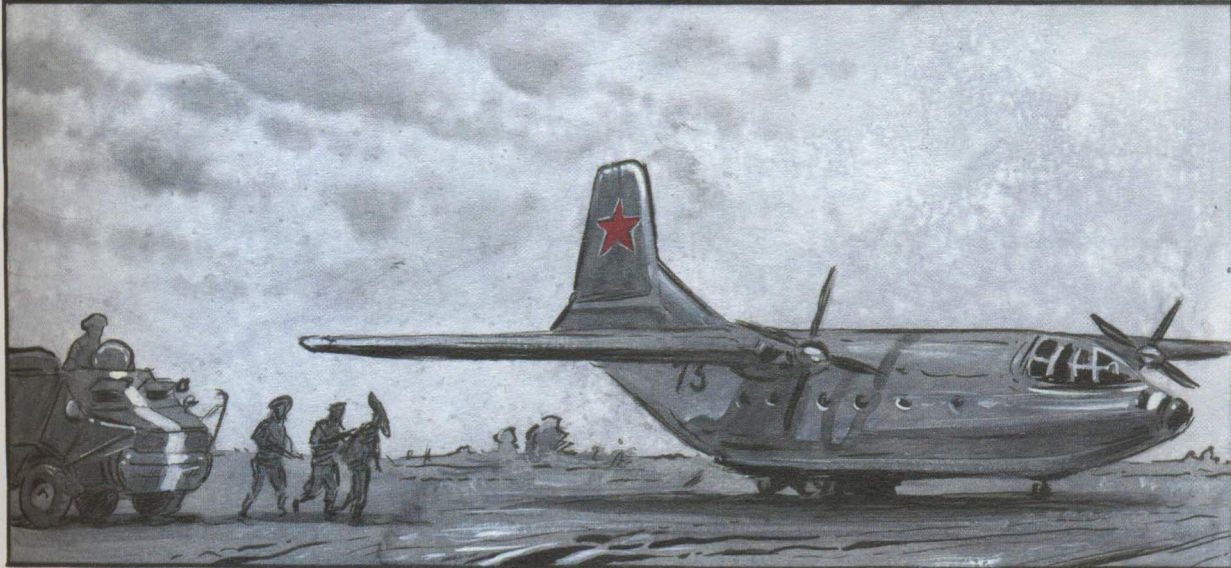
SODRUZI DUBČEK, KRIEGEL, ŠPAČEK, SMRKOVSKÝ? ZATÝKÁM VAŠ JMÉNEM ČESKOSLOVENSKÉ
DĚLNICKO-ROLNICKÉ VLÁDY.

CO JE TO ZA VLÁDU?

JE TO VLÁDA, KTEROU
VEDE SODRUH INDRA.

JESTĚ V NOCI ZDE SEDĚL, INDRA.

BUDETE POSTAVENI PŘED REVOLUČNÍ TRIBUNÁL, KTERÉMU SODRUH INDRA PŘEDSEDA.

ULEVÍ SE VÁM.

ZATÝKÁM VÁS JMÉNEM DĚLNICKO-ROLNICKÉ VLÁDY...

BLBĚ JSME JIM TO VYSVĚTLOVALI...

NEROZUMĚLI JSME VLASTNÍM LIDEM...

DEJ HLASOVAT... DEJ HLASOVAT...

NESMÍ DOJÍT KE KRVEPROLITÍ...

AŤ ŽIJE SOUDRUH DUBČEK...

ODPOR NENÍ MOŽNÝ...

AŤ ŽIJE SOUDRUH GOTTWALD...

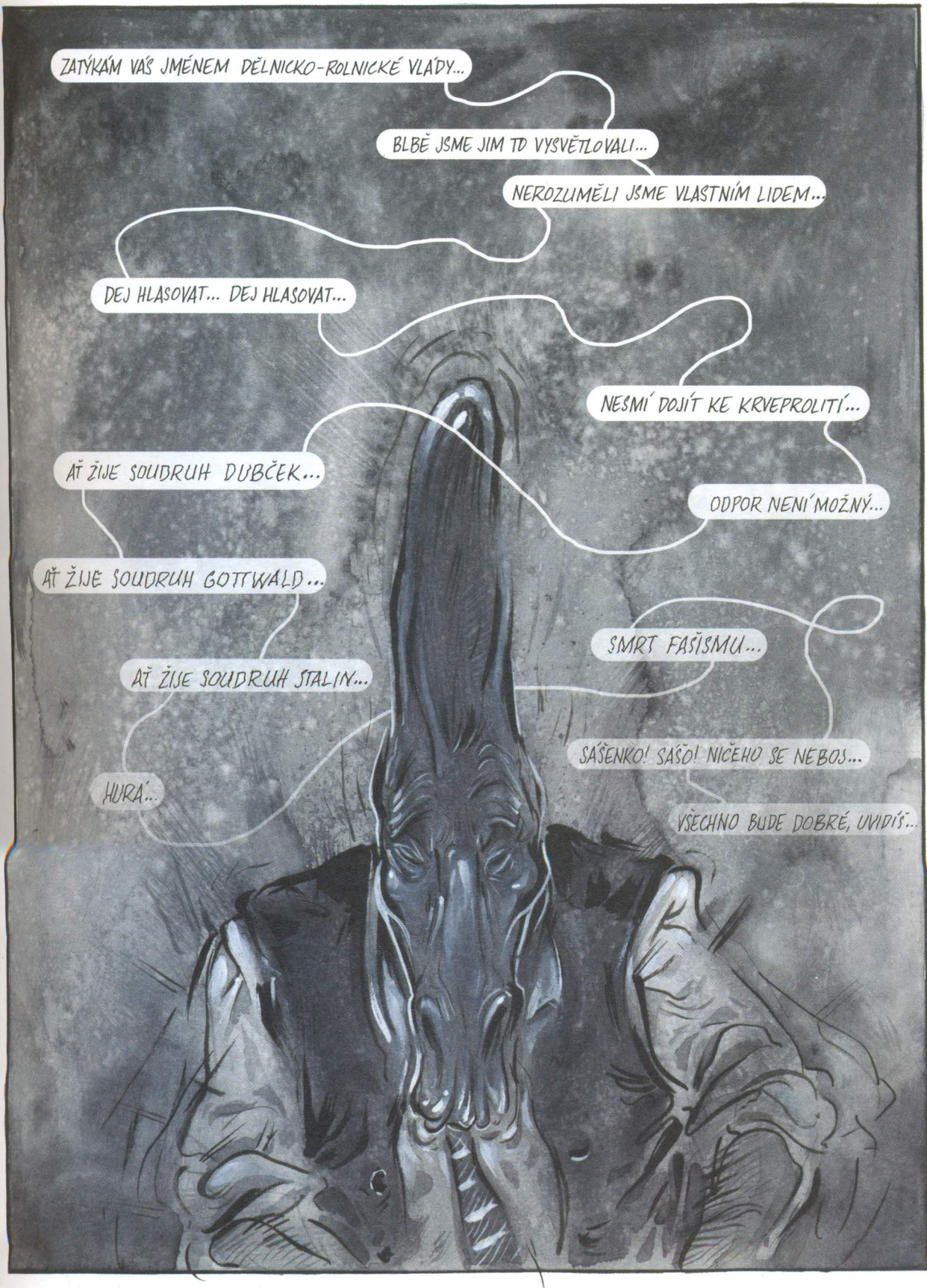
SMRT FAŠISMU...

AŤ ŽIJE SOUDRUH STALIN...

SAŠENKO! SAŠO! NIČEHO SE NEBOS...

HURÁ...

VŠECHNO BUDE DOBRÉ, UVIDÍŠ...

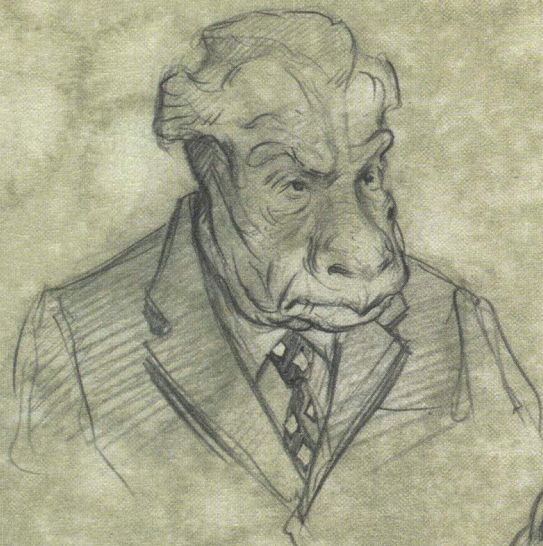

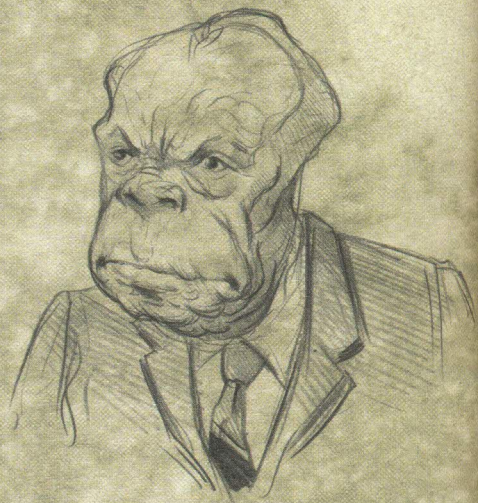
ВСТАВАТЬ!

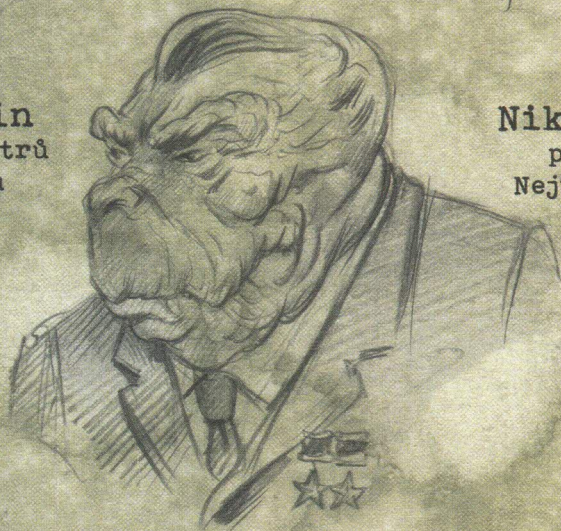
Moskva

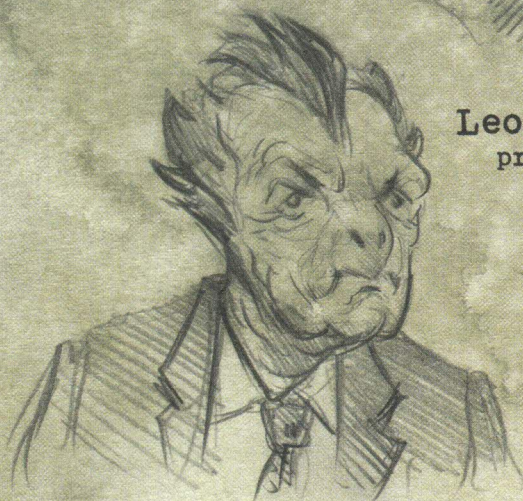
Alexej Kosygin
předseda rady ministrů
Sovětského svazu

Nikolaj Podgornyj
předseda prezídia
Nejvyššího sovětu SSSR

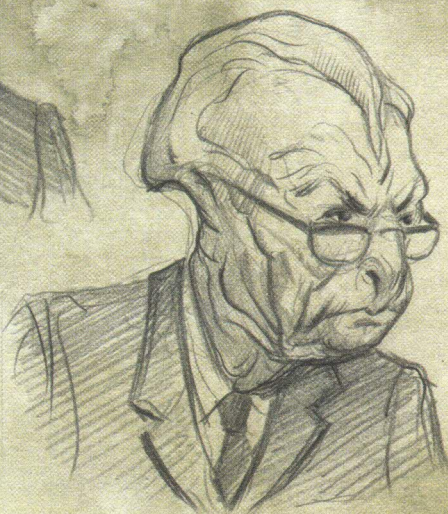
Leonid Iljič Brežněv
první tajemník ÚV KSSS

Miloš Jakeš
člen ústřední kontrolní
a revizní komise KSČ

Zdeněk Mlynář
tajemník Ústředního
výboru KSČ

Gustáv Husák
místopředseda vlády ČSSR

Moskva, Kreml

TAK? JAK JE?

ŠPATNĚ.

JE ŠPATNÉ ZDRAVÍ, NEBO NÁLADA?

JE TĚŽKO.

SÁŠO? NAVRHNU TI NĚCO, ANO?
NEZABÝVEJME SE MINULOSTÍ.
AŤ JE TO KLIDNÝ ROZHOVOR.

V ČESKOSLOVENSKU VZNIKLA
SITUACE. JE TŘEBA JI ŘEŠIT!
TAK ABY TO PROSPĚLO VAŠÍ
KOMUNISTICKÉ STRANĚ.

SÁŠO, JÁ NETVRDÍM, ŽE U VAŠ DOMA JE TEĎ VESELO.
TAKOVÝ UŽ JE ŽIVOT. JEDNOU JE TAK, JINDY JINAK.

VZNIKLA SITUACE. TEĎ JE TŘEBA VĚST
ROZHOVORY!

PRÁVICOVÉ SÍLY VŠECHNO CHYSTALY ZA TVÝMI ZÁDY. TAJNÉ VYSÍLAČKY, SKLADY ZBRANÍ. TĚD TO VYŠLO NAJEVO A JEŠTĚ VYJDE... NEŘÍKÁME, ŽE TY OSOBNĚ JSI VINEN. NEMUSEL JSI O TOM VĚDĚT. JAK MYSLÍŠ, ŽE BY BYLO NEJLÉPE POSTUPOVAT?

JSME OCHOTNI NASLOUCHAT. NIC NEDIKTUJEME. NEHNĚVÁME SE NA TEBE.

VÍME, ŽE JSI POCTIVÝ KOMUNISTA.

NEUSPĚL JSI. NEVADÍ.

ODHODĚME STRANOU VŠE, CO BYLO.

UŽ TŘETÍ DEN NEVÍM, CO SE DĚJE DOMA.

SOUHLASÍM, JE TŘEBA HLEDĚT VPŘED. ALE JSOU TADY OKOLNOSTI. ANI JA NECHCI MLUVIT O TOM, CO BYLO. ALE PROSTĚ NEROZUMÍM, PROČ... PŘED PLĚNEM Ú VĚ STRANY, PŘED SJEZDEM...

PROČ BYLO NUTNÉ TOTO.

JSEM KOMUNISTA. TŘICET LET ČLENEM STRANY. VYROSTL JSEM V KIRGIZII, OTEC S MATKOU TAM VYBUDOVALI DRUŽSTVO, POSTAVILI ELEKTRÁRNU...

ZPŮSOBÍ TO ROZKOL V MEZINÁRODNÍM HĚNUTÍ? NEŽ JSTE PŘIŠLI, NAŠ ÚV MĚL TAKOVOU PODPORU VE STRANĚ A MEZI LIDMI JAKO NIKDY. TO, CO JSTE UDĚLALI, JE CHYBA. BYLI JSME NÁRODEM RUSOFILŮ.

S TÍM JE TĚD KONEC. VYHLOUBILI JSTE MEZI NAŠ PROPAST.

SAŠO! TY NIC NEVÍŠ. NAŠE VOJSKA PROŠLA TVOU ZEMÍ BEZ JEDINÉHO VÝŠTŘELU. VAŠ PREZIDENT, VLÁDA A DALŠÍ SLOŽKY VYZVALI VOJSKO, ABY NEKLADLO ODPOR. ALE! PRÁVICE PROTI NÁM ZBUNTOVALA LIDI NA ULICÍCH. VAŠÍ A NAŠÍ STOJÍ PROTI SOBĚ, ROZUMÍŠ?

VAŠ ROZHLAS NADAVA
SOVĚTSKÉMU SVAZU?

NA ULICI ZABILI JEDNOHO
NAŠEHO STRÁŽNĚHO...

V NOCI! JAK FAŠISTY.

TRÍ DNY NA MĚ VAŠI VOJÁCI
MÍŘILI SAMOPALEM. PROC?

NEMOHLI JSME VĚDĚT, CO SE STANE.
ŠLO O TVOU BEZPEČNOST. KDYBY TI NĚKDO
ZKRÍVLIL VLAS NA HLAVĚ, VŠICHNI BY TO VYČETLI NÁM.

OSOBNÍ OCHRANA JE BĚŽNÁ VĚC. KDYŽ JSEM JA' V LÉTĚ POBYVAL
U VAŠ V KARLOVÝCH VARECH, TAKY JSTE MI PŘIDĚLILI OCHRANKU.

ALE TOHLE NEBYLA OCHRANKA. JA' JSEM O ŽÁDNOU NESTÁL.

SAŠO, NEBUDEME TI TO TAJIT. VČERA SE V PRAZE SEŠEL TAJNÝ SJEZD STRANY.

V AUTOMOBILOVÉM ZÁVODĚ. PŘENAŠEJÍ TO ROZHLASEM!

DORAZILO MÁLO DELEGAŤŮ. SLOVÁCI TAM NEJSOU. NEPŘIŠEL ANI JEDEN ČLEN PŘEDSEDNICTVA.

PŘESTO, SAŠO, ZVOLILI NOVÝ ÚSTŘEDNÍ VÝBOR.
JAROSLAV ŠÁBATA, VĚNĚK ŠILHÁN,
KAREL KOŠÍK...

CO JE TO ZA LIDI?
NIKOHO Z NICH NEZNÁM.

PRAVICÁČI!

SOUSTRUH PREZIDENT LUDVÍK IVANOVÍČ SVOBODA NAŠTĚSTÍ ZACHRAŇUJE, CO SEDÁ! NĚKOLIKRÁT V PRAZE VEŘEJNĚ VYSTOUPIL. VYZÝVAL OBCĀNY KE KLIDU. PAK SE NABÍDL, ŽE PŘIJEDE SEM!

UVÍTÁME HO SE VŠEMI POCTAMI.

PAK POUVEDEME ROZHOVORY.

PŘEDPOKLÁDÁME, ŽE LUDVÍK IVANOVÍČ POŽÁDÁ O ODCHOD NAŠICH VOJSK ZE ZEMĚ.

PROČ NE.

BUDEME K TOMU VŠAK POŽADOVAT ZÁRUKY.

MY NEJSME OKUPANTI.

ALE MŮŽEME ODEJÍT, JENOM AŽ SE SITUACE UKLIDNÍ!

VŠECHNY SJEZDEM ZVOLENÉ ORGÁNY JSOU NEZÁKONNÉ!

VY ŘEŠÍTE SJEZD! ALE V TU NOC, KDY JSTE PŘIŠLI, NEBYL ŽÁDNÝ SJEZD.

PŘIJELI JSME S DOBRÝMI ÚMYSLY. AŽ SI TAMTI ŘÍKAJÍ, CO CHTEJÍ?

KDYŽ JSTE MĚ ZATÝKALI, SLYŠEL JSEM LIDI PŘED ÚSTŘEDNÍM VÍBOREM ZPÍVAT INTERNACIONÁLU.

DĚLNICKÁ TRÍDA BY SE MOHLA POSTAVIT NA ODPOR!

TO BYS CHTĚL, SAŠO?

TO BYS CHTĚL?

KDE JE ČERNÍK?

A SMRKOVSÝ?

A OSTATNÍ?

VŠICHNI JSOU NAŽIVU. NALÉZAJÍ SE V OZDRAVOVNĚ.

SODRUHU ČERNÍKU, VÍTEJ.

SE SODRUHEM DUBČEKEM JSME SI NAVZÁJEM VSVĚTLILI SITUACI. JE SLOŽITÁ.

LETÍ SEM PREZIDENT.

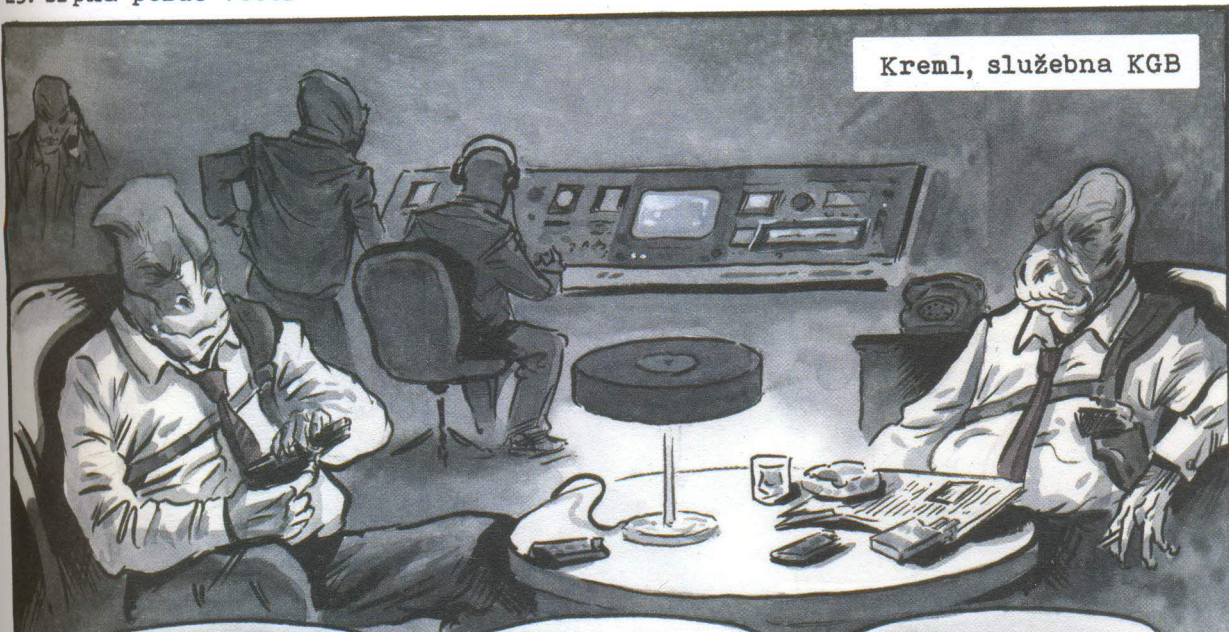
LUDVÍK IVANOVÍČ PŘIJAL POZVÁNÍ A LETÍ SEM SOVĚTSKÝM VLADNÍM LETADLEM. JSME RÁDI, ŽE JE TO PŘÁVĚ ON, VÁLEČNÝ HRDINA SOVĚTSKÉHO SVAZU.

A SLYŠÍME, ŽE SI S SEBOU VZAL ROZUMNÉ LIDI.

BUDOU TADY ZA DVĚ HODINY.

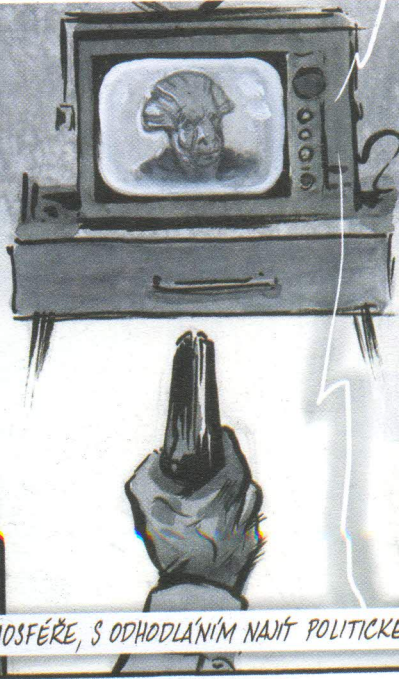
Kreml, služebna KGB

... DNES NA VLASTNÍ ŽÁDOST PŘILETEĻA DO MOSKVY DELEGACE ČESKOSLOVENSKÉ SOCIALISTICKÉ REPUBLIKY V ČELE S PREZIDENTEM LUDVÍKEM IVANOVICEM SVOBODOU. PO VŘELÉM PŘIJETÍ OBYVATELI HLAVNÍHO MĚSTA SE PREZIDENT ODEBRAL K ROZHOVORŮM S NEJVYŠŠÍMI PŘEDSTAVITELI KSSS.

БУМ, БУМ?

ПУФ, ПУФ?

ХА, ХА, ХА...

JEDNÁNÍ PROBÍHÁ V OTEVŘENÉ ATMOSFÉŘE, S ODHODLÁNÍM NAJÍT POLITICKÉ ŘEŠENÍ PŘIJATELNÉ PRO OBE STRANY.

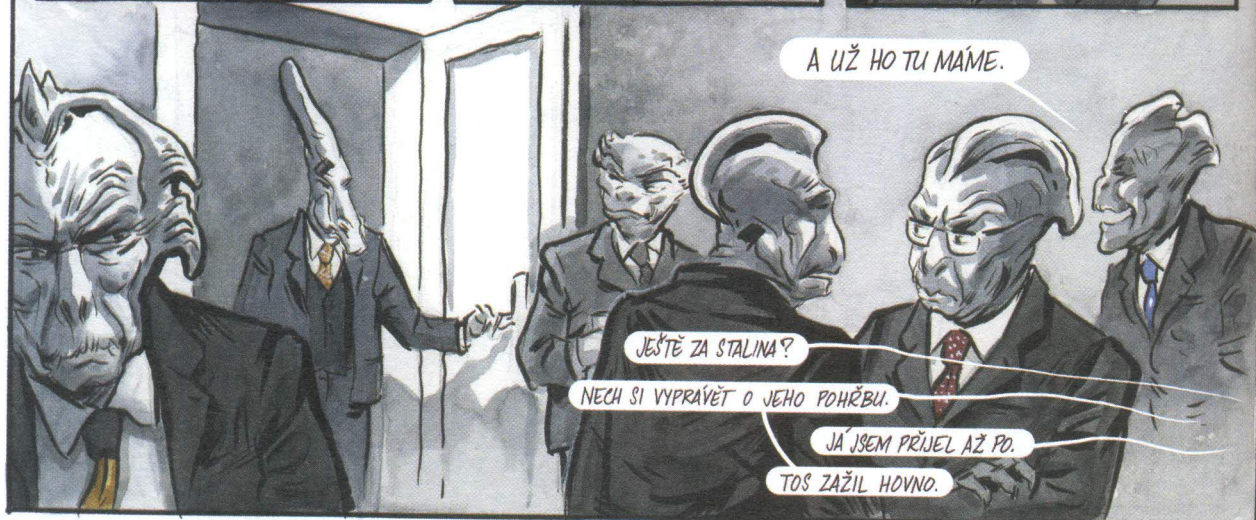

UŽ NA VÁS ČEKAJÍ.

KDYS BYL POPRVÉ V MOSKVĚ?

STUDOVAL JSEM TADY V PADESÁTÝCH LETECH.

A UŽ HO TU MÁME.

JESTĚ ZA STALINA?

NECH SI VYPŘAVĚT O JEHO POHŘEBU.

JÁ JSEM PŘIJEL AŽ PO.

TOS ZAŽIL HOVNO.

CO SE TI STALO?

UPADL JSEM V KOUPELNĚ.

CO JE NOVÉHO V PRAZE?

TO PROBEREME
POZDĚJI.

JE VPOŘÁDKU. JEN SLABÁ NEVOLNOST.
U MNE JE V TĚCH NEJLEPŠÍCH RUKÁCH.

TO JISTĚ, DOKTORE.

SOLIDRUKU PREZIDENTE, ONI NEMAJÍ ŽÁDNÝ PLÁN!
ČEKAJÍ NA DOHODU S NÁMI.
BREŽŇEV...

MLUVIL SE MNOU. DNES V ŠESTNÁCT NULA NULA.

... A NA MINISTERSTVU ZEMĚDĚLSTVÍ V PRAZE ODKRYLI VELIKÝ SKLAD ZBRANÍ. NA MINISTERSTVU ZAHRANIČÍ ILEGALNÍ VYSÍLAČKU! KONTRAREVOLUCE SE CHYSTALA CELOU DOBU. A CO DĚLAL DUBČEK? JEN SE DÍVAL! ŘEKNU VÁM, KDY PRŮVE DUBČEKA. AŽ NÁM DÁTE ZÁRUKY.

SODRUIZI! TO NEJDE, MYSLET SI, ŽE NAŠE VOJSKA ODEJDOU JEN TAK. BUDE-LI VAŠ ROZHLAS ŠTÍT PROTI NÁM, TAK NEJENŽE NEDPEJDEME, ALE MŮŽE PROPUKNOUT VAŠ

NESMÍTE DOVOLIT KRVEPROLITÍ!
MUSÍTE SITUACI ŘEŠIT SPOLU S NÁM

SOUHLAŠÍM SE SODRUIHY BREŽNĚVEM A KOSYGINEM. V NAŠEM VÝVOJI PO LEDNU BYLY CHYBY. NEJSEM SI ALE ZÁROVEŇ JISTÝ, JESTLI SODRUIZI, TAK TROCHU NEPŘECĚŇUJETE NEBEZPEČÍ ZPRAVA, KTERÉ U NÁS MĚLO HROZIT.

OD VSTUPU VOJSK JSEM U NÁS NEPOTKAL ANI JEDNOHO SODRUIHA, KTERÝ BY S NÍM SOUHLA SIL.

U NÁS VLÁDNE NÁZOR, ŽE TO CELÉ JE NEDOROZUMĚNÍ, KTERÉ SE MUSÍ VYSVĚTLIT. TAK NAŠÍ LIDÉ DOMA CHÁPOU TO, ŽE JSME TEĎ ZDE A HOVOŘÍME S VÁMI.

ROZUMĚJTE. ONI TOMU, CO SE STALO, ŘÍKAJÍ OKUPACE.

NA SJEZDU V PRAZE JSEM NEBYL. O TOM, ŽE MĚ ZVOLILI DO PŘEDSEDNICTVA, JSEM SE DOZVĚDĚL Z ROZHLASU. SODRUIZI V PRAZE SI SVOLALI SJEZD A USNEŠLI SE NA NĚM DŘÍV, NEŽ Z BRATISLAVY VYJEL PRVNÍ VLAK! ANO, BYLO BY NYNÍ SNADNÉ ŘÍCI: SLOVÁCI NA SJEZDU NEBYLI, JE TĚDY NELEGÁLNÍ. MĚNĚ SNADNĚ TO JE, KDYŽ ZJISTÍTE, ŽE SJEZD PODPORUJE NAŠE VEŘEJNOST. SODRUIZI, ROZUMEJTE NÁM. VY PŘECE POCHOPÍTE, PROČ JSME TADY. PROČ BYCHOM SEM JEZDILI, KDYBYCHOM SE NECHTĚLI DOHODNOUT?

UZNAVÁME SOVĚTSKÝ SVAZ ZA SVĚTOVOU VELMOC. VÍME, ŽE MÁ V EVROPĚ SVÁ PRÁVA A ŽE NA JEJICH DODRŽOVÁNÍ TRVÁ. ALE I NAŠE NÁRODY, SODRUIZI, MAJÍ SVÁ PRÁVA! PROTOŽE MĚLY TĚŽKOU MINULOST, JSOU CITLIVÉ V OTÁŽKÁCH SUVERENITY A SVOBODY.

TO, CO SE STALO, U NÁS ZAPŮSOBILLO VELMI ZLE A NAŠE STRANA BUDE MUSET DLOUHO PRACOVAT, ABY TO NAPRAVILA.

NEŽ SE ROZEJDEME, CHCI TI NĚCO ŘÍCT. MLUVÍŠ ZDE JMÉNEM VASÍCH ORGÁNŮ. ALE POSLUCHAJÍ TĚ TY TVĚ ORGÁNY? V BRATISLAVĚ I V PRAZE SJEZD ROKUJE O ÚPLNĚ JINÝCH VĚCÍCH NEŽ MY TADY!

CO JE TO?

KOMUNIKÉ.
PÍŠE SE TAM, ŽE JSME SETRVALI
V PŘÁTELSKÝCH ROZHOVORECH.

CO JE NA TOM ŠPATNÉHO?

KDYŽ TO TAM NECHÁME, NAŠÍ LIDÉ TO NEPOCHOPÍ.

TAKŽE NE PŘÁTELSKÉ.
ALE ROZHOVORY TO BYLY.

NEJEDNEJME S NIMI! NEUZAVÍREJME S NIMI DOHODY. TO SMÍ JEN VLAĎA A PARLAMENT!

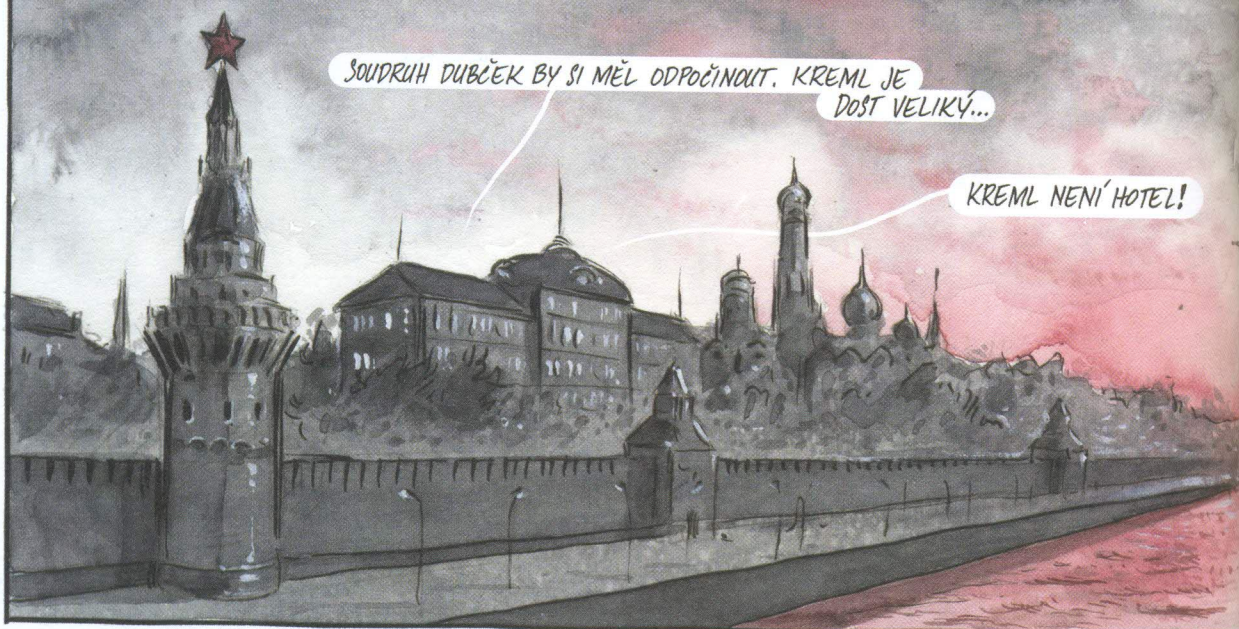
DOJEDNÁM S NIMI, ABY
VÁS PROPUSTILI.

PŘÍVEZU VÁS ZPĚTKY.

POTOM BYSTE MĚL V PRAZE ODSTOUPIT!

PŘEMÝŠLEJTE O TOM.

SODRUIH DUBČEK BY SI MĚL ODPOČINOUT. KREML JE
DOŠT VELIKÝ...

KREML NENÍ HOTEL!

pokoj na kremelské ubytovně

PĚTKRÁT ZA DEN NÁVRH SMLOUVY TAM A PĚTKRÁT ZPÁTKY.
A NAKONEC POSLOU TO SAMÝ, CO NA ZAČÁTKU.

TY TVOJE NÁVRHY
ANI NEVIDĚLI.

PODÍVEJ SE NA TO.

TO KOUKÁŠ?

ČAS JE NA JEJICH STRANĚ. MŮŽOU
TO S NÁMA TAKHLE HRÁT, JAK
DLUHO BUDOU CHTÍT.

TO NE.

KDYBY SE V PRAZE ZAČALO
STRÍLET VE VELKÝM, MAJÍ
PROBLÉM.

JIM JE TO JEDNO. SLYŠĚLS TO.
KDYŽ TO U NÁS PRASKNE, VZDYCKY
SVĚTU NĚCO NAKECAJÍ.

JAKO PO MAĎARSKU.

DUBČEK VÁLKU NEPŘIPUSTÍ.

DUBČEK SPI?

UŽ PÁTEJ DEN.

TO CHCE SPÁT POŘÁD?

HUSÁKA JSEM ZDE NEČEKAL.
ZNAŠ HO DOBRĚ?

KDYŽ HO ZAVŘELI, DĚLAL JSEM V OSTRAVĚ.
POTOM SE DĚL, A KDYŽ SE VRÁTIL, ZAČAL SI TU
SVOJI KARIÉRU NA SLOVENSKU.

PODLE MĚ MY V PRAZE ZNÁME JENOM
PRAŽSKÝ SLOVÁKY.

HUSÁK JE SLOVÁK SLOVENSKEJ.

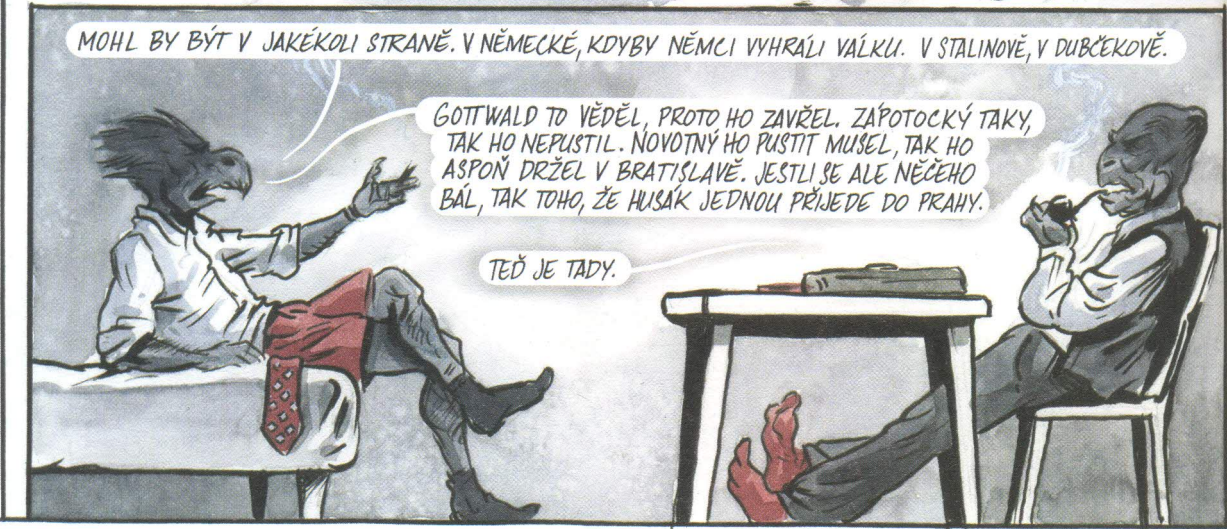

LACO HOLDOŠ, CO S NÍM SEDĚL V LEOPOLDOVĚ, ŘÍKA:
NA GUSTU POZOR, TO JE ROBESPIERRE.
SKORO KAŽDEJ, KDO DĚLÁ POLITIKU, NĚCO PRO SEBE CHCE.
ALE HUSÁK NE! ON KAŠLE I NA SVÝ DĚTI.

VŠICHNI SLOVÁCI HO PODPORUJOU.

PROTOŽE JIM PROSADÍ
TU JEJICH FEDERACI.
ALE KDO Z NICH HO ZNÁ?

PTAL JSEM SE HOLDOŠE: LACO, A KDYŽ JSTE S HUSÁKEM POPILI, JAKEJ BYL PAK?
A LACO ŘEKL: NAŠE VZTAHY BYLY POLITICKÉ.

MOHL BY BÝT V JAKÉKOLI STRANĚ. V NĚMECKÉ, KDYBY NĚMCI VYHRÁLI VÁLKU. V STALINOVĚ, V DUBČEKOVĚ.

GOTTWALD TO VĚDĚL, PROTO HO ZAVŘEL. ZÁPOTOCKÝ TAKY,
TAK HO NEPUSTIL. NOVOTNÝ HO PUSTIT MUŠEL, TAK HO
ASPOŇ DRŽEL V BRATISLAVĚ. JESTLI SE ALE NĚČEHO
BÁL, TAK TOHO, ŽE HUSÁK JEDNOU PŘIJEDE DO PRAHY.

TEĎ JE TADY.

VIŠ, CO PODLE MĚ DĚLÁ?

NĚKDE SI TEĎ POVÍDÁ
S BREŽŇEVEM.

ŽENOU TO K PODPISU. HUSÁK DO NICH HUČÍ A SVOBODA ŘEVE.

KOLIK JICH CHCE PODEPSAT?

Z DVACETI LIDI' TRINÁCT, ZATÍM.

VĚTŠINA.

TAKY TO MOHLO BÝT HORŠÍ.
TRINÁCT Z DVACETI
JE PRO BREŽŇEVA
URAZKA.

DUBČEK NEPODEPIŠE, NE?

NA JEDNÁNÍ NECHODÍ, ALE
NEUMĚL BYCH SI TO PŘEDSTAVIT.

BEZ PODPISU PRVNÍHO
TAJEMNÍKA TEN ČÁR
PRO NIKOHO NEMA
ŽÁDNEJ SMYSL.

KDO JEŠTĚ NEPODEPIŠE?

JÁ.

TY, JÁ. ŠPACĚK,
ŠIMON A KRIEGL.

KDE JE VLASTNĚ KRIEGL?

PODEPIŠETE?

NE.

PROČ?

NEMŮŽU.

JEDNÁME O TOM OD RÁNA DO NOCI
UŽ ČTYŘI DNY. BYLO TO TĚŽKÉ.
ALE ZÍŠKALI JSME, CO JSME CHTĚLI.

VY, DUBČEK A VŠICHNI OSTATNÍ, KDO BYLI
INTERNOVAŇI, SE S NÁMI DNES VRÁTÍTE DOMŮ.
NA TAKOVĚM ZÁKLADĚ SE SNAD DÁ PRACOVAT.

NEMŮŽU TO PODEPSAT.
NEJDE TO UDĚLAT BEZ PORADY
S LIDMI DOMA.

TO NEDOVOLÍM.

JÁ VÍM.

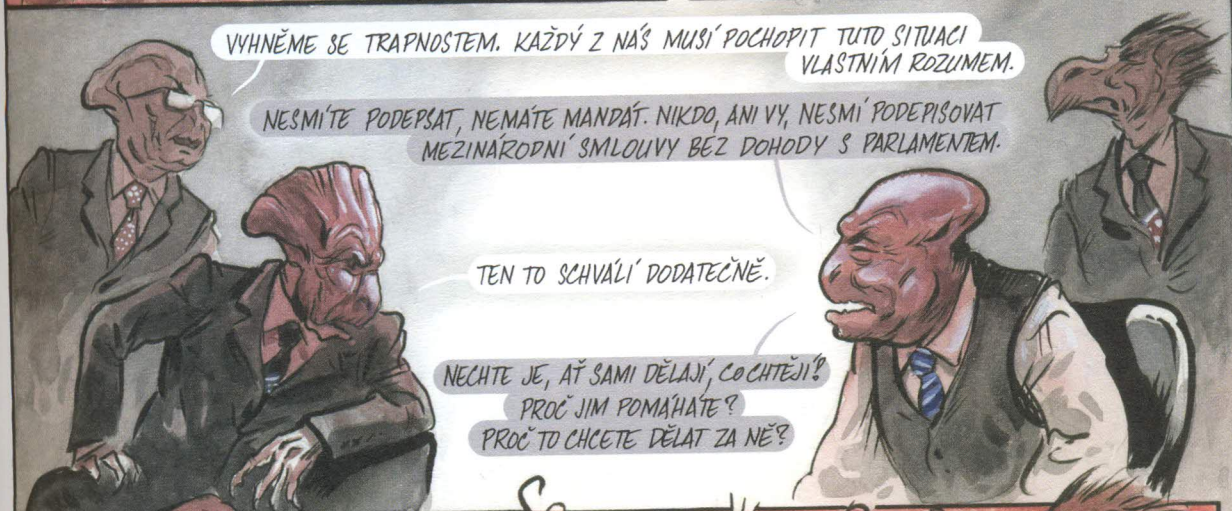
STAVÍTE SE TÍM PROTI POSTUPU
CELÉ DELEGACE.

NEJSTE DELEGACE.
VŽDYŤ TĚ ZAVŘELI!

A TEBE TAKY?

A TAMTI SI S NIMI PŠALI!

VYHNĚME SE TRAPNOSTEM. KAŽDÝ Z NAŠ MUSÍ POCHOPIT TUTO SITUACI
VLASTNÍM ROZUMEM.

NESMÍTE PODEPSAT, NEMÁTE MANDÁT. NIKDO, ANI VY, NESMÍ PODEPISOVAT
MEZINÁROPNÍ SMLOUVY BEZ DOHODY S PARLAMENTEM.

TEN TO SCHVÁLÍ DODATEČNĚ.

NECHTE JE, AŤ SAMI DĚLAJÍ, CO CHTĚJÍ!
PROČ JIM POMAĚATE?
PROČ TO CHCETE DĚLAT ZA NĚ?

Gussss

Sr...
V...
D...
D...

K...
G...
G...

SMRRRR

Kovskyyy

SODPRAH KRIEDEL MÁ JINÝ NÁZOR NEŽ VĚŠINA, PRAVDA?

VAŠĚ DELEGACE NENÍ
JEDNOTNÁ, PRAVDA?

PŘĚJETE SI, ABY BYL SODPRAH KRIEDEL
PŘÍTOMEN PŘI OFICIALNÍCH JEDNÁNÍCH?

NE!

SODRUZI, CÍTI ME HISTORICKOU ODPOVĚDNOST ZA VÝSLEDEK NAŠICH JEDNÁNÍ. VÍME, ŽE SITUACE V ČESKO-SLOVENSKU JE KRYTICKÁ. ALE MUSÍM VAM JMÉNEM PŘEDSEDNICTVA NAŠÍ STRANY ZNOVU PŘIPOMENOUT, ŽE K OBSAZENÍ REPUBLIKY DOŠLO BEZ NAŠEHO VĚDOMÍ. NEŽÁDALI JSME O TO. SODRUH DUBČEK JE V TISKU BRATRSKÝCH STRAN OZNAČOVÁN ZA VEDOUcíHO PRAVICOVÝCH SIL VE STRANĚ. TOTO HODNOCENÍ ODMÍTÁME.

ODMÍTÁTE?

ANO.

VČERA JSME KONEČNĚ ZÍSKALI INFORMACE O SITUACI DOMA. JE JEŠTĚ HORSÍ, NEŽ JSME SI MYSLELI. ZNOVU OTEVŘENĚ ŘÍKÁME, ŽE POVAŽUJEME VAŠ KROK ZA VAŽNOU CHYBU.

CELOU DOBU! CELE TY MĚSÍCE, CO S TEBOU, SAŠO, O TĚHLE VĚCI MLUVÍM, JSEM TI OPAKOVAL: JE TO VAŠE VĚC. JE TVOJE VĚC, JAK V ČELE STRANY JEDNÁŠ, JAK SI POČÍNAŠ.

ŘEKL S: CHCI BOJOVAT S KULTEM OSOBNOSTI. ALE MÍSTO TOHO JSI HO SÁM ZAČAL PĚSTOVAT.

MÁME ZPRACOVANÁ HODNOCENÍ VAŠ VŠECH, JAK TU SEDÍTE. CO V NICH OD LEDNA ČTĚME? ŽE UŽ NEJSTE STRANA!

ŽE KAŽDÝ Z VAŠ MLUVÍ JINAK!

MLUVILI JSME SPOLU V SOFII. SNAŽILI JSME SE TI POMOCI.
ŘÍKAL JSEM TI: SAŠO, JSI JEŠTĚ MLADÝ, NEMÁŠ ZKUŠENOSTI -
VŽDYŤ TAM MÁŠ KONTRU*, TY TO NEVIDÍŠ?

NAPSAL JSEM TI DOPIS.

RADIL JSEM TI V NĚM: JDI MEZI DĚLNÍKY A ŘEKNI
OTEVŘENĚ, CO SE DĚJE. ALE TYS TEN DOPIS PŘEDSEDNICTVU
ZATAJIL! VŮBEC JSI JIM HO NEPŘEČETL!!

VŠICHNI NESETE ODPOVĚDNOST
ZA VÝVOJ U VÁS?

VŠICHNI ???

NIKDY JSME VÁM NIC NEVNUCOVALI.
MÁTE JINÉ DĚJINY, JE U VÁS VÍCE POLITICKÝCH STRAN.
NEBO MÁTE DŮKAZY, ŽE JSME VÁM ROZKAZOVALI? KDY A KDE??

SAMI JSTE SI STRANU ROZVALILI.

A TEĎ MY JSME TI ZLI, PROTOŽE CHCEME SITUACI U VÁS NORMALIZOVAT?

SOUSTRUHU BREŽNĚVE,

MY MÁME POCIT... **BLA, BLA, BLA, BLA, BLA, BLA!**

VY MÁTE POCITY? MY MÁME OBĚTI.

NIKDY SE VÁS NEVZDÁME. NIKDY!
AŤ JE KVŮLI TOMU RADŠÍ VÁLKA.

SOUSTRUH BREŽNĚV MÁ PRAVDU...
VY TO NECHÁPETE?

NEJSME JEJICH MAJETEK. JSME LIDI.

SOUSTRUHU DUBČEKU, TOHLE JE POLITIKA.
A MY JSME POLITICI!

ALE...

CO BUDEME BEZ POLITIKY?

SODRUZI, JEŠTĚ JEDNOU. PŘIJDE MI HANEBNÉ, JAK SE ZDE K PŘEDSTAVITELŮM SOVĚTSKÉHO SVAZU CHOVÁME. JE TO NAŠÍ SPOJENEC, SE KTERÝM JSME DVACET LET BUDOVALI - A VYBUDOVALI! - SOCIALISMUS.

PO TOM VŠEM, JAK JE U NAŠÍ NAZÝVAJÍ, SE JIM DIVÍM, ŽE S NÁMI VŮBEC JEDNAJÍ.

VĚTŠINA NÁRODA VSTUP VOJSK ODMÍTÁ, TO JE PRAVDA. NECHCEME JÍT PROTI VLASTNÍMU LIDU. SMÍME ALE JÍT PROTI SPOJENCŮM?

NEJSME NA TOM AŽ TAK ZLE. MYSLÍM SI DOKONCE, ŽE JSME V PODSTATĚ DOSÁHLI MAXIMA MOŽNÉHO. SOVĚTI CHTĚLI VYTVOŘIT DĚLNICKO-ROLNICKOU VLÁDU. NA TOM UŽ NETRVAJÍ. POTOM CHTĚLI ODSTRANIT SODRUHA DUBČEKA. UŽ NECHTĚJÍ.

DRSNĚ ŘEČENO: KDYŽ DOMA ŘEKNEME, ŽE TO VŠECHNO BYL RUSKÝ DIKTÁT, MŮŽEME OBSTÁT PŘEDE VŠEMI. PŘED BREŽNĚVEM I PŘED VLASTNÍMI LIDMI.

KDYŽ TO NAŠÍ LIDI VEZMOU, MŮŽEME PAK SOVĚTŮM NAVRHNOUT ODCHOD VOJSK. TŘÍFÁZOVĚ, BĚHEM NĚKOLIKA MĚSÍCŮ!

JÁ SE SOVĚTSKÝM NÁVRHEM PROTOKOLU SOUHLASÍM A PODEPIŠU HO.
ALE PODEPSAL BYCH HO DOKONCE I SÁM
PROTI VÁM VŠEM, KDYBY TO BYLO
NUTNÉ. CHCETE VĚDĚT PROČ?

NAŠE STRANA A NÁROD SE OCITLY
V HLUBOKÉ HANBĚ A NEŠTĚSTÍ.

ŽVANILI JSTE A ŽVANILI A PROŽVANILI
JSTE SE AŽ K TOMU, ŽE TEĎ
MÁTE OBSAZENOU ZEMÍ!

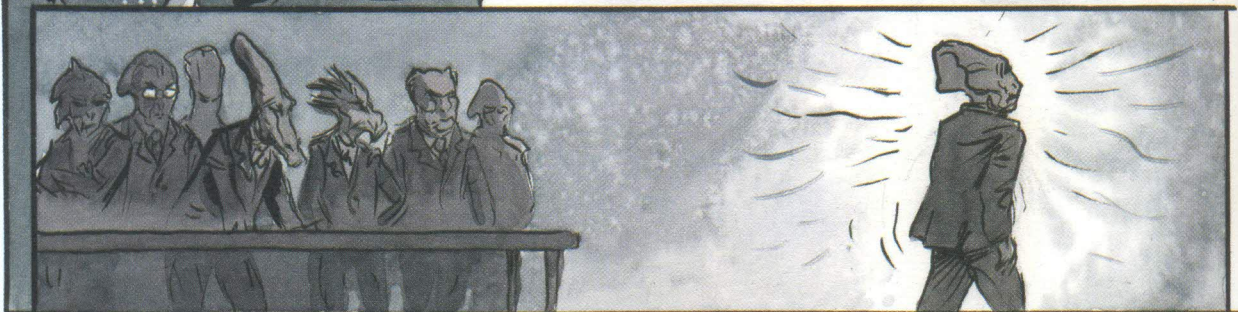
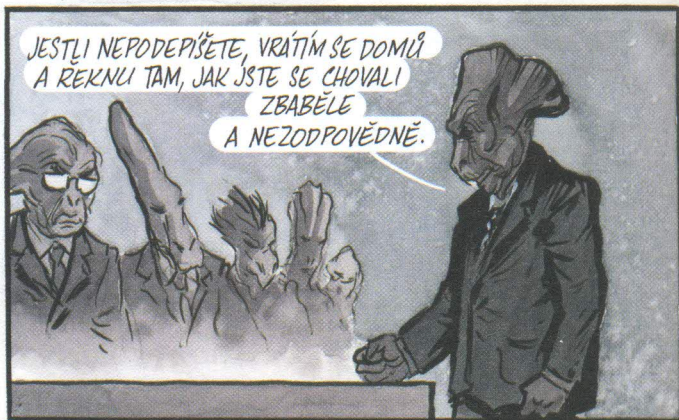
MNOZÍ Z VÁS
NA TOM MÁTE
SVŮJ PODÍL.

DALŠÍ HAZARD VÁM UŽ NEDOVOLÍM. V ŽIVOTĚ JSEM PROŽIL HODNĚ.
I DVĚ SVĚTOVÉ VÁLKY. NEMÁM STRACH O ŽIVOT!

BUDE-LI TŘEBA, TAK ... VEZMU PISTOLI A...

VŽDYCKY JSEM ŽIL ČESTNĚ.

JESTLI NEPODEPIŠETE, VRAĆÍM SE DOMŮ
A REKNU TAM, JAK JSTE SE CHOVALI
ZBABĚLE
A NEZODPOVĚDNĚ.

VIDÍ TO TAK, ŽE NÁS V PĚTÁCTYŘICÁTEM ROCE OSVOBODILI. ZACHRÁNILI NAŠE ŽIVOTY A TÍM SE STALI SOUČÁSTÍ NAŠEHO SVĚTA. NEVZDAJÍ SE NÁS.

JSME LIDI.
NE JEJICH MAJETEK.

JSME
ČLENOVÉ STRANY.

NEPODEPÍŠU.

SMRTI SE NEBOJÍM.

TEĎ UŽ JE POZDĚ.

MUSÍŠ.

KDYŽ NEPODEPÍŠEME TEĎ,
DONUTÍ NAŠ PŘÍŠTĚ PODEPSAT
NĚCO JEŠTĚ HORSÍHO.

NEJSEM HÁCHA.

SODRUIH BREŽNĚV
NENÍ HITLER.

ŽÁDNÁ KONTRAREVOLUCE
U NÁS NEBYLA.

NE, ALE MUSÍME
VZÍT JEJICH NÁZOR
JAKO FAKT.

PROČ?

JESTLI CHCEME JEŠTĚ NĚKDY PĚLAT
JAKOUKOLI POLITIKU, MUSÍME S NIMI
PODEPSAT DOHODU.

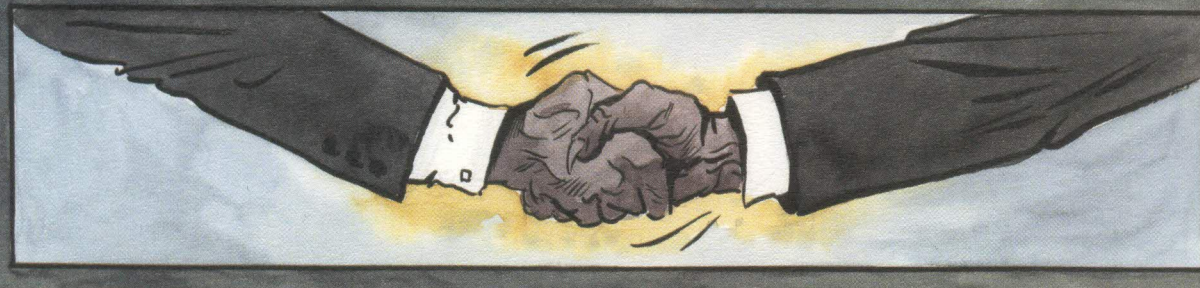
ZNOVU JSME PEČLIVĚ PROSTUDOVALI VAŠ ZÁVĚREČNÝ DOKUMENT. PŘÍCHÁZÍME HO PODEPSAT. PAK ODJEDEME DOMŮ A BUDEME MLUVIT JEDNÍM JAZYKEM.

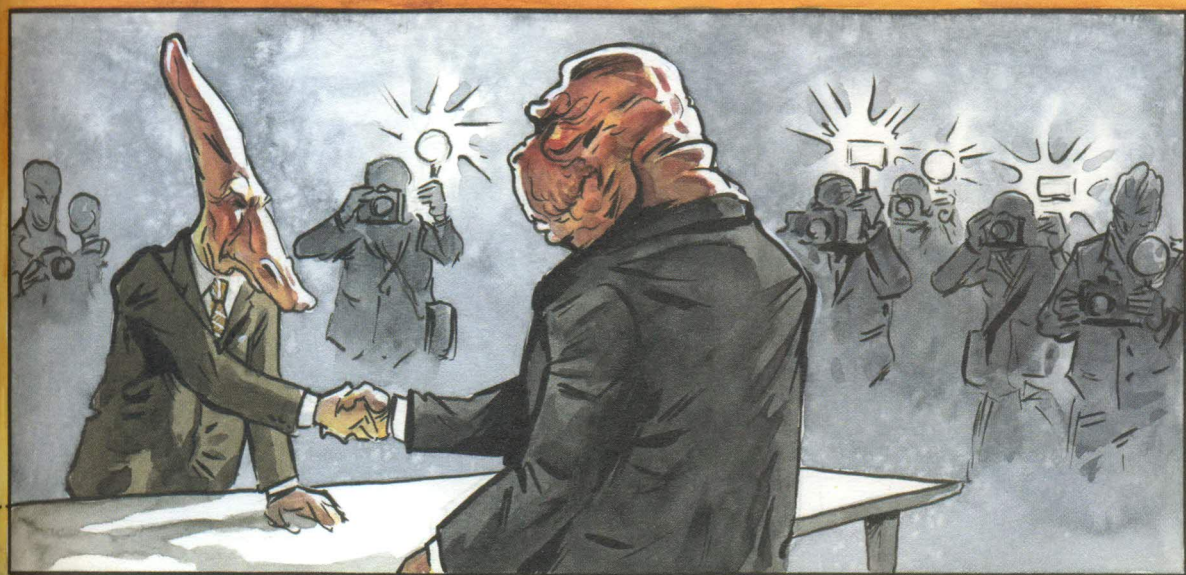
ROZUMĚJTE PROSÍM VÁS NAŠIM CITŮM. CHÁPEJTE, NENÍ TO PRO NÁS LEHKÉ. VÍME VŠAK, CO NÁM VELÍ NAŠE STRANICKÁ ČEST. ZA SEBE SLIBUJI, ŽE SE ZASADIM O POSTUPNĚ ZLEPŠENÍ VZTAHŮ SE SOVĚTSKÝM SVAZEM. DAVAM NA TO SVÉ ČESTNÉ SLOVO KOMUNISTY.

ANI JÁ NEJSEM PROTI PODPISU DOHODY. DOKUMENT ODPOVÍDÁ I MĚ LIMÍ A BUDU HO RESPEKTOVAT A NA ZLEPŠENÍ NAŠICH VZTAHŮ POZITIVNĚ PRACOVAT. JE TO MOJE POVINNOST JAKO KOMUNISTY.

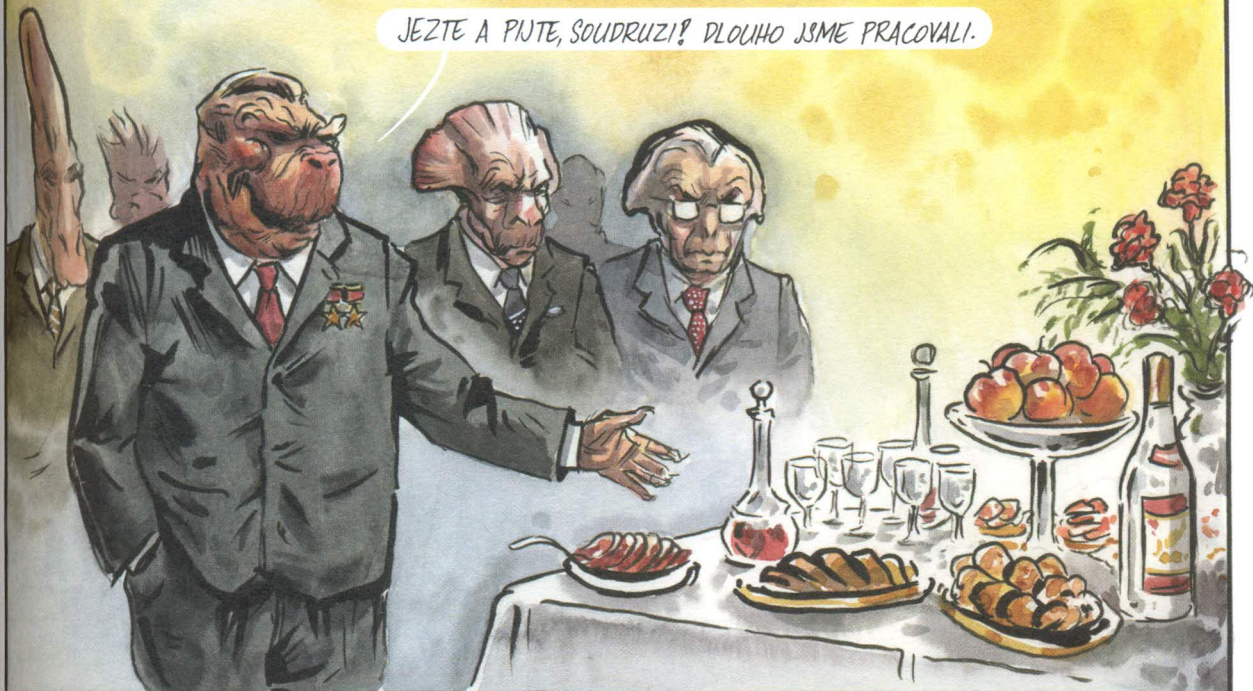
JINÉ CESTY PRO MĚ NENÍ.

DOBŘE.

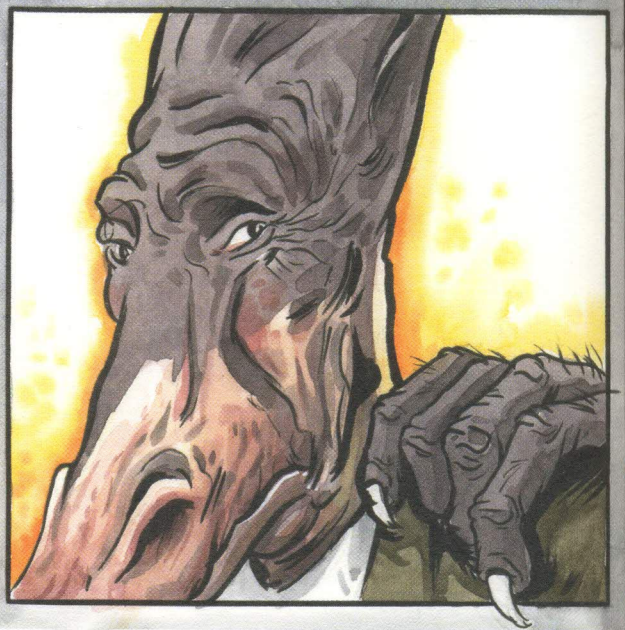
JEZTE A PUTE, SOUDRUZI! DLOUHO JSME PRACOVALI.

JEZ A NEMRAC SE, SASO!

KDE JE KRIEGEL?
V ZOTAVOVNĚ?

NA ČO JE TI KRIEGEL?
NECH HO TADY.

SODRUHU BREŽŇEVĚ, JÁ JSEM SE ZA VŠECHNY
NAŠE SODRUHY ZARUCIL.

KRIEGEL NENÍ NEBEZPEČNÝ.
UBYTUJEME HO V LAŇECH...

A NEUŤEČE VÁM?

TO NENÍ KRIMINÁL.
SODRUH PREZIDENT V LAŇECH BYDLÍ.

PŘIVEZETE HO SEM?

POČKÁ NA LETIŠTI.

DO DNA!

LETADLO
VÁM LETÍ AŽ VE TŘI RÁNO.

SAŠO? CHTĚL BYCH TI DÁT RADU.

STOJÍŠ V ČELE STRANY.

CHCEŠ POCHOPIT, O CO
V NAŠEM HNUTÍ JDE, A
NESTÁT SE OBĚTÍ?

NEMYSLI NA VŠECHNY LIDI.

MYSLI NA KOMUNISTY.

JEDINÝ, O KOHO JDE, JSOU KOMUNISTI.

VIŠ CO SE U NÁS
ŘIKÁVA?

„KDYŽ JE CHLEBA,

BUDE I PÍSNÍČKA!“

letišťe Moskva-Vnukovo

ZJISTÍM, JESTLI TAM JE.

ZA MNOU.

konec

OSOBY A OBSAZENÍ

Ludvík Svoboda (1895–1979)

Armádní generál. Za první světové války jako zajatec na východní frontě vstoupil do čs. legií. Bojoval u Zborova a Bachmače, absolvoval sibiřskou anabázi. Od r. 1922 byl důstojníkem čs. armády. V červnu 1939 odešel do polského exilu, kde se zapojil do budování čs. vojenské jednotky. Po pádu Polska přešel se svými vojáky do SSSR a po jeho vstupu do války stanul v čele 1. čs. praporu v SSSR, z něhož se postupně vyvinul 1. čs. armádní sbor. Od března 1943 se Svoboda v čele svých vojáků zapojil do bojů na východní frontě a dovedl je „z Buzuluku do Prahy“. V „košické“ vládě na jaře 1945 se stal s podporou KSČ ministrem obrany, února 1948 podpořil Gottwaldův puč. V 50. letech byl zbaven funkcí a krátce vězněn, pracoval v JZD, 1954–1958 byl náčelníkem Vojenské akademie K. Gottwalda. Od března 1968 do května 1975 byl prezidentem republiky.

Alexander Dubček (1921–1992)

Dětství prožil v SSSR; jeho rodiče, komunisté, se tam (v Kirgizsku) ve 20. letech pokusili vybudovat družstvo Interhelpe. R. 1938 se vrátil na Slovensko, vstoupil do ilegální KSS a zapojil se do odboje. V 50. a 60. letech ve stranickém aparátu stoupal vzhůru, byl vedoucím tajemníkem KV KSS v Bratislavě (1958–1960), tajemníkem ÚV KSČ (1960–1962), členem předsednictva ÚV KSČ (1963–1969), prvním tajemníkem ÚV KSS (1963–1968) aj. V lednu stanul v čele strany, a ačkoliv k hlavním reformistům v jejích řadách nepatřil, stal se „tvář“ čs. obrodného procesu. V dubnu 1969 byl donucen odstoupit, nahradil ho G. Husák. Dalších dvacet let se stranil veřejného života. V letech 1989–1992 byl předsedou Federálního shromáždění.

Vasil Biľak (1917–2014)

Původní profesí krejčí, do KSČ vstoupil v roce 1945. Od roku 1954 byl 35 let členem ÚV KSČ (a drží tím zřejmě stranický rekord). Od ledna do srpna 1968 byl prvním tajemníkem ÚV KSS. Ve straně reprezentoval tzv. konzervativní křídlo, odmítající obrodný proces a všechny náběhy k politice více než jedné strany. Spolupodepsal tzv. zvací dopis, který posloužil sovětskému vůdci Brežněvovi jako oficiální zdůvodnění okupace Československa. V 70. letech byl hlavním představitelem brežněvovské politiky v ČSSR; změnilo se to až s nástupem Gorbačova, jehož perestrojku odmítl. Brzy po listopadu 1989 byl zbaven všech funkcí a vyloučen z KSČ. K trestní odpovědnosti však pohnán nebyl. Vydal několik memoárových knih a v klidu dožil v Bratislavě.

Josef Smrkovský (1911–1974)

Z okupace působil v odboji, byl členem IV. ilegálního vedení KSČ (1944–1945), na konci války byl místopředsedou ilegální České národní rady, patřil k vůdcům Pražského povstání. Předseda Národního pozemkového fondu (1945–1948), náměstek ministra zemědělství (1949–1951) aj. V letech 1951–1955 byl jako jedna z mnoha obětí politických procesů vězněn, r. 1963 byl rehabilitován. Vystřídal řadu funkcí, mj. byl ministrem lesního a vodního hospodářství (1967–1968). Jeden z hlavních představitelů reformního proudu v KSČ, od dubna 1968 do ledna 1969 stál v čele parlamentu. Jako jeden z vůdců tzv. pražského jara byl politicky zlikvidován hned na začátku normalizace.

František Kriegel (1908–1979)

Původní profesí lékař, do KSČ vstoupil v 30. letech. Bojoval v republikánské armádě ve španělské občanské válce, druhou světovou válku prožil jako vojenský lékař v čínské Rudé armádě. V únoru 1948 byl zástupcem velitele hlavního štábu Lidových milicí. V 60. letech působil na Kubě jako poradce tamní vlády pro zdravotnictví, byl také primářem interny pražské Thomayerovy nemocnice. V době pražského jara byl předsedou ÚV Národní fronty a členem nejužšího vedení KSČ. Za to, že jako jediný v srpnu 1968 odmítl podepsat moskevský protokol, byl ihned po návratu, 31. srpna, zbaven většiny funkcí. Jako jeden ze čtyř poslanců Národního shromáždění hlasoval v říjnu 1968 proti přijetí smlouvy o dočasném pobytu sovětských vojsk. V roce 1969 vyloučen z politického života. Jeden z prvních signatářů Charty 77.

JAK TO ŠLO (SRPEN 1968)

Takzvaný obrodný proces, ke kterému se Komunistická strana Československa pod vedením nově zvoleného tajemníka A. Dubčeka přihlásila počátkem roku 1968, uvedl do pohybu nejenom reformní síly ve straně, ale zejména mimo ni. Zrod demokratické občanské společnosti však začal vládu jedné strany ohrožovat, což vyvolalo obavy a nevoli jak konzervativních členů KSČ, tak vedení Komunistické strany Sovětského svazu a dalších tzv. bratrských stran. Jejich představitelé v čele s generálním tajemníkem KSSS L. Brežněvem už od jara 1968 zvažovali možnost zastavit nekontrolovaný vývoj v ČSSR i za cenu vojenské okupace. Během léta politický vývoj eskaloval.

3. srpna

Na společné schůzce KSČ a představitelů pěti komunistických stran v Bratislavě předali V. Biľak, A. Indra, A. Kapek, D. Kolder a O. Švestka generálnímu tajemníku L. Brežněvovi takzvaný zvací dopis, obsahující žádost ukončit obrodný proces v Československu všemi prostředky.

15.-17. srpna

Na zasedání politbyra ÚV KSSS v Moskvě bylo rozhodnuto o invazi do ČSSR a stanoveno její datum.

18. srpna

L. Brežněv v Moskvě sdělil tyto informace představitelům čtyř dalších členských států Varšavské smlouvy.

19. srpna

A. Dubček obdržel Brežněvův dopis, v němž mu vedení KSSS vytýkalo neplnění dřívějších dohod, dopis však nenaznačoval možnost vojenského útoku.

20. srpna

Kolem 22. hodiny přistála na ruzyňském letišti v Praze první dvě sovětská vojenská letadla. O hodinu později vojska pěti socialistických států překročila po zemi čs. hranice. Ve 23.30 sovětský velvyslanec oznámil tuto skutečnost prezidentu Svobodovi. Ve stejné době o tom čs. ministr obrany informoval předsedu vlády Černíka, který zprávu ihned přinesl na noční zasedání předsednictva ÚV KSČ.

- To schválilo ještě v noci svolání k čs. lidu, jehož podstatou bylo sdělení, že k okupaci došlo bez vědomí čs. ústavních orgánů a proti jejich vůli.

21. srpna

Mezi 4. a 5. hodinou ráno byli členové Dubčekova vedení KSČ internováni sovětskými vojáky. Na mnoha dalších místech republiky se obyvatelstvo postavilo okupantům na odpor, Plzeň, Praha a po nich další města hlásila mrtvé a raněné. Zatímco A. Dubček, J. Smrkovský, F. Kriegel a J. Špaček byli odvezeni do Moskvy, autoři zvacího dopisu se v Praze pokusili o sestavení prosovětské, tzv. dělnicko-rolnické vlády. Akce, která neměla naději na souhlas veřejnosti, nevyšla, prezident odmítl takovou vládu akceptovat.

22. srpna

V Praze-Vysočanech začal jednat XIV. mimořádný sjezd KSČ. Potvrdil v čele strany A. Dubčeka a posílil v jejím vedení představitele reformního proudu. Až na výjimky se však sjezdu nezúčastnili slovenští delegáti, což posloužilo představitelům SSSR jako argument k jeho odmítnutí.

23. srpna

Do Moskvy odletěl k jednáním prezident Svoboda, doprovázeli ho mj. V. Biřák, G. Husák a A. Indra, později dorazil i V. Mlynář a další. Protože pokus o sestavení prosovětské vlády se nezdařil, přistoupili Brežněv a spol. na jednání, ke kterým postupně přizvali i A. Dubčeka a další internované členy jeho vedení. Jediným, kdo byl z rozhovorů od začátku do konce vyloučen, byl F. Kriegel.

24. srpna

Situace v ČSSR se okupantům stále víc vymykala z rukou. Přispívalo k tomu i přesvědčení obyvatel, že čs. delegace jedná v Moskvě jejich jménem.

25. srpna

Proti okupaci demonstrovala na Rudém náměstí v Moskvě dokonce i skupina sovětských občanů. Vojenský útok odsoudila veřejnost v mnoha zemích světa.

26. srpna

Moskevská jednání vyvrcholila podpisem dohody, která se pro Dubčeka a další reformisty rovnala kapitulaci. Přijali sovětský výklad, že v ČSSR byla kontrarevoluce, učinili pokání a slíbili zahájit tzv. normalizační situaci. Jediným, kdo za čs. stranu protokol nepodepsal, byl opět F. Kriegel.

27. srpna

Po návratu do Prahy čs. představitelé podstatu dohody občanům nepřiznali. Prezentovali ji mj. jako smlouvu o postupném odchodu okupačních vojsk. Ta však v Československu nakonec zůstala dalších třicet let. Většina členů Dubčekova reformního vedení později asistovala při likvidaci svého díla.

ČEŠI

1968

JAK DUBČEK V MOSKVĚ KAPITULOVAL

Text Pavel Kosatík
Výtvarné zpracování Karel Jerie

Konzultantka projektu Janka Fantová
Sazba Magdaléna Lindaurová
Odpovědný redaktor David Pazdera
Technická redaktorka Jana Bromová
Fotografie ČTK

V Edici ČT vydala Česká televize
a Mladá fronta a.s. jako svou 8 783. publikaci.
Tiskárna a vydavatelství 999, s.r.o.
80 stran, první vydání, Praha 2016

ISBN 978-80-7404-186-0 (ČESKÁ TELEVIZE, PRAHA)

 Česká televize

ISBN 978-80-204-3696-2 (MLADÁ FRONTA, PRAHA)

MLADÁ FRONTA

Výroba a distribuce Mladá fronta a.s.
Knihy Mladé fronty si můžete objednat na adrese:
Mladá fronta a.s. – divize Knihy
Mezi Vodami 1952/9, 143 00 Praha 4 – Modřany
e-mail: prodej@mf.cz, tel. 225 276 195
na internetu:
www.mf.cz
www.kniha.cz

kniha.cz

OKUPACE
ČSSR CCCP =

INDRA, KOLDER,

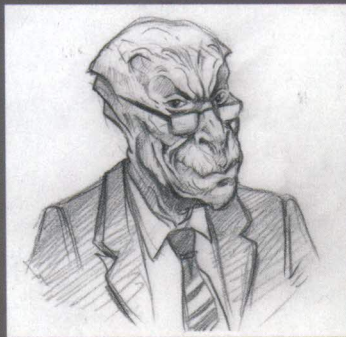
BILÁK ZRÁDCI
NÁRODA!

SO
OPE
NE

YMĚNÍM VÁZANÉHO
LENINA ZA
SVAZANÉHO,
BREŽNĚVA

ИДИТЕ ДОМОЙ
ВОДКИ НЕТ!

БЕЖТЕ ДОМУ, ДЕТИ SE VÁS BOJÍ

PAVEL KOSATÍK (1962)

Spisovatel a publicista, autor dvou desítek knih, scenárista televizního cyklu ČESKÉ STOLETÍ (ČT 2013–2014, režie Robert Sedláček). Pro jeho způsob psaní je charakteristické hledání příběhu za životopisnými daty, rozhodnutími nebo činy. K jeho nejúspěšnějším knihám patří tituly VĚRA ČÁSLAVSKÁ – ŽIVOT NA OLYMPU (Mladá fronta 2012), ČLOVĚK MÁ DĚLAT TO, NAČ MÁ SÍLU – ŽIVOT OLGY HAVLOVÉ (Mladá fronta 1997, 2008), JAN MASARYK – PRAVDIVÝ PŘÍBĚH (Mladá fronta 1998, 2009; spoluautor Michal Kolář), MANŽELKY PREZIDENTŮ – DESET ŽEN Z HRADU (Mladá fronta 2009) či výpravná publikace ČEŠTÍ DEMOKRATÉ (Mladá fronta 2010).

KAREL JERIE (1977)

Vystudoval malbu na AVU v Praze. Je autorem komiksů OI DIPUS REX (2007), ŠIFRA MISTRA HANKY (2007, scénář Tomáš Hibi Matějříček) a komiksově trilogie CANDIDE (zatím vyšly první dva díly: KRÁL BULHARŮ a VELKÝ INKVIZITOR). V roce 2008 získal první cenu v kategorii profesionálů na Mezinárodním festivalu komiksu v Lodži za komiks SBOHEM MÁ LÁSKO (scénář Tomáš Prokůpek) a v roce 2014 cenu Muriel v kategoriích nejlepší kresba a nejlepší lettering za komiks CANDIDE: KRÁL BULHARŮ. Více se dozvíte na internetových stránkách www.kareljerie.cz.